

**MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
w Katowicach**

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku**

Spis treści

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki	3
2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej	4
3. Komputeryzacja	5
4. Zbiory biblioteczne	5
5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna Porównanie wyników za lata 2018/2019	8
5.1 Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych	9
5.2 Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje. Najważniejsze przykłady form pracy	25
6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników	32
7. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy.	43
8. Finansowanie.	47

W załączeniu

- Komputeryzacja – Ankieta 2019

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach to samorządowa instytucja kultury, służąca mieszkańcom Katowic, realizująca zadania wynikające w szczególności z szeroko pojętej roli kulturowej i edukacyjnej. Bibliotekę tworzy sieć 35 filii zlokalizowanych we wszystkich dzielnicach Katowic. Zarządzaniem i koordynacją pracy filii zajmują się Dyrekcja, działy merytoryczne i administracyjne, których siedziba znajduje się przy ul. Kossutha 11 na Os. Witosza.

1.2. Radca prawny Biblioteki prowadzi bieżącą analizę zgodności dokumentów wewnętrznych MBP ze stanem faktycznym oraz przepisami wyższej rangi, przedstawiając Dyrektorowi propozycje aktualizacji.

W Bibliotece w 2019 r. zostały wydane m.in. następujące wewnętrzne akty prawne w postaci zarządzeń Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach:

Nr	Data wydania	Przedmiot regulacji
1/2019	18.02.2019	Zmiany w Regulaminie Pracy – wprowadzenie zasad stosowania monitoringu wizyjnego
3/2019	17.06.2019	Powołanie komisji przetargowej dla zadania „Przebudowa pomieszczeń sal lekcyjnych w budynku Zespołu Szkół Nr 2 przy ul. Goetla 2 w Katowicach na potrzeby Filii Nr 26 MBP”
5/2019	16.07.2019	Powołanie komisji przetargowej dla zadania „Przebudowa pomieszczeń sal lekcyjnych w budynku Zespołu Szkół Nr 2 przy ul. Goetla 2 w Katowicach na potrzeby Filii Nr 26 MBP”
6/2019	02.08.2019	Powołanie komisji przetargowej dla zadania „Przebudowa pomieszczeń sal lekcyjnych w budynku Zespołu Szkół Nr 2 przy ul. Goetla 2 w Katowicach na potrzeby Filii Nr 26 MBP”
7/2019	29.08.2019	Regulamin udostępniania gier planszowych w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach
8/2019	31.10.2019	Zmiany w Instrukcji Kontroli Zarządczej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach – zmiana wykazu kwot przechowywanych w kasach pomocniczych
9/2019	30.12.2019	Inwentaryzacja roczna majątku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach wg stanu na 31.12.2019 r.

1.3. Poza czterema jednozmianowymi i dwiema szpitalnymi, filie Biblioteki pracują w systemie dwuzmianowym. Czynne są dla czytelników w godzinach 8.00-19.00 w tygodniu i 9.00-15.00 w soboty. W okresie wakacji wszystkie placówki mają ograniczone godziny otwarcia, nie są też czynne w soboty. Żadna filia nie jest dostępna dla czytelników w niedzielę.

Praktyka pokazuje, że system ten się sprawdza, aczkolwiek wynika po części z obiektywnych przyczyn (np. placówki zlokalizowane w obiektach zamkniętych w soboty). Soboty są dniami dużej aktywności czytelników, statystyki wypożyczeń w tym dniu są bardzo dobre, czasem nawet lepsze niż w dni robocze. Dlatego też bywa, że również w soboty organizujemy spotkania czy warsztaty. Nie planuje się natomiast otwarcia wypożyczalni w niedzielę.

1.4. Analiza Funkcjonowania Bibliotek

Platforma wymiany informacji jaką jest Analiza Funkcjonowania Bibliotek umożliwia porównanie osiągniętych przez biblioteki wyników i tak ją traktujemy. Jako narzędzie oceny wykorzystywane jest u nas doraźnie, głównie po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

W 2019 r. nie odnotowano zmian w ilości placówek Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, zmieniła się natomiast baza lokalowa. W głosowaniu na Budżet Obywatelski mieszkańcy dzielnicy Murcki poparli projekt „Biblioteka na miarę XXI wieku” dzięki czemu Filia nr 26 otrzymała nową siedzibę w budynku Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Goetla 2. Pomieszczenia przekazane Bibliotece wymagały kompleksowego remontu, w związku z czym otwarcie filii dla czytelników planowane jest na luty 2020 r.

Ze środków własnych, z programu Infrastruktura Kultury Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz otrzymanych w ramach Budżetu Obywatelskiego unowocześniano i wyposażano wiele placówek:

- Ze środków otrzymanych z MKiDN w ramach zrealizowanego zadania *U źródeł... wyposażenie biblioteki dziecięcej pod głogami* wyposażono Filię nr 5 Mł. w nowe meble biblioteczne, regały na książki oraz urządzenia multimedialne (stół multimedialny, panele interaktywne, gry ściennie).
- W marcu ze środków z Budżetu Obywatelskiego odnowiono pomieszczenia Filii nr 23, a w kwietniu pomieszczenia Filii nr 6.
- W maju rozpoczęto zadanie pn. „Modernizacja Filii bibliotecznej nr 19 MBP”, którego zakres obejmował: wymianę wykładzin PCV wraz z podłożem i izolacją, ułożenie płytek w sanitariacie oraz pokoju socjalno-biurowym, wykonanie gładzi gipsowej oraz malowanie ścian i sufitów. Doposażono również zaplecze socjalno-biurowe w nowe meble kuchenne oraz zamontowano system wystawienniczy
- Systemem gospodarczym zostały pomalowane pomieszczenia na piętrze oraz zamontowany system wystawienniczy w Filii nr 3. Odnowiono również pomieszczenia w Filii nr 20 oraz zamontowano poręcz dla osób niepełnosprawnych w Filii nr 8
- We wrześniu rozpoczęto przebudowę pomieszczeń w budynku Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Goetla 2 na potrzebę Filii nr 26 obejmującą: wykonanie wejścia głównego do biblioteki, wykonanie i montaż furтки oraz ścieżki z płyt betonowych do chodnika, wykonanie wejścia ewakuacyjnego i schodów zewnętrznych oraz wejścia z korytarza szkoły, odbudowę podłogi na gruncie, ułożenie płytek gresowych, malowanie ścian, wymianę stolarki drzwiowej, utworzenie zaplecza socjalnego, wymianę instalacji elektrycznej, komputerowej, alarmowej i wodno-kanalizacyjnej. Filię doposażono w nowe meble, sprzęt komputerowy, ekran multimedialny i AGD oraz zamontowano system wystawienniczy.
- W ramach Budżetu Obywatelskiego zakupiono stół multimedialny wraz z oprogramowaniem dla Filii nr 3, trzy zestawy komputerowe – dla Filii nr 3,11,30 oraz dwie drukarki wielofunkcyjne - dla Filii nr 15 i 27.
- W listopadzie przeprowadzono remont uszkodzonego ogrodzenia, a w grudniu dokonano naprawy instalacji centralnego ogrzewania w Filii nr 14.
- W Filiach nr 19, 25 oraz 30 zamontowano systemy kamer wewnętrznych.
- Wyposażono filie F-1, F-3, F-5, F-6, F-9, F-13, F-14, F-15, F-20, F-23, F-24, F-26, F-27, F-28, F-30, F-32 i Dyrekcję w żaluzje, meble, krzesła, regały, stojaki na prasę, podpórki oraz pufy.

- Dzięki środkom pozyskanym z Budżetu Obywatelskiego zakupiono wyposażenie promocyjne wspierające organizację spotkań, w tym: zestaw nagłaśniający, aparat fotograficzny z akcesoriami, ściankę mobilną, projektor z modułem WiFi, rollupy, laptop.

3. Komputeryzacja

Zadania w dziedzinie komputeryzacji wykonuje i nadzoruje Dział Informatyczny, którego pracownicy administrują i konfiguruje sieci, zarządzają systemami operacyjnymi oraz serwerami biblioteki, a także pełnią nadzór nad sprawnym działaniem sprzętu komputerowego i multimedialnego.

Dział dokonuje zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, wykonuje bieżącą archiwizację baz danych i zasobów systemowych, utrzymuje kontakty z autorami programów, dostawcami sprzętu i Internetu, aktualizuje treści stron www.mbp.katowice.pl oraz www.bip.mbp.katowice.pl

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. zarejestrowano 3 338 125 odsłony strony internetowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach oraz 9 130 odsłony strony BIP.

Ankieta dotycząca komputeryzacji w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach za rok 2019 w załączeniu do sprawozdania.

4. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów MBP w Katowicach na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Rodzaj zbiorów	2018	2019	uwagi
KSIĄŻKI	Ilość vol.		
D – Literatura dla dorosłych	376.075	375.891	
M – Literatura dla dzieci i młodzieży	135.140	135.162	
P – Literatura popularnonaukowa	268.428	247.886	
Razem książki	779.643	758.939	
ZBIORY SPECJALNE			
Materiały dźwiękowe, w tym:			
Nagrania dźwiękowe muzyczne płytach CD/DVD	72	72	Filia nr 32
Książki mówione na płytach CD/DVD	22.500	24.893	Filie nr: 1,6, 9, 11,12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21,25,26, 28,31, 32, 33, 35, 36, 5Mł
książki mówione na kasetach magnetofonowych	1.671	855	Filia nr 1
książki mówione w formie Czytaka	1.597	1.597	Zbiory dla osób niepełnosprawnych (licencja na podstawie Art.33 ¹ Ustawy o prawie autorskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631)
LARIX	1.765	1.955	
Gry planszowe		170	Filia nr 17
Razem zbiory specjalne	27.605	29.542	

W 2019 roku fundusze na zakup książek i audiobooków wyniosły **599,417,52 zł** i pochodziły z następujących źródeł:

- Urząd Miasta Katowice – **427.417,52 zł** (w tym z Budżetu Obywatelskiego **293.655,00 zł** oraz z Rady Jednostki Pomocniczej dla F.12 - **1.800,00 zł**)

- ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa)– **172.000,00 zł**.

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów

Wskaźnik zakupu zbiorów na 100 mieszkańców Katowic przy liczbie 293.636 mieszkańców Katowic (dane z Urzędu Statystycznego na dzień 30.06.2019) wyniósł **9,78**.

Książki kupowane były za pośrednictwem firmy : OSDW Azymut Sp. z o.o. w Warszawie po ogłoszeniu zamówienia podprogowego na dostawę książek, wydawnictw i audiobooków.

Zakup książek był dokonywany na podstawie ofert internetowych AZYMUTU. Dostawca kilkakrotnie uzupełniał swoją ofertę o specjalne zamówienia MBP Katowice. Przy zakupie kierowano się przede wszystkim dezyderatami czytelników (związane to było z Budżetem Obywatelskim), również propozycjami zgłaszanymi przez pracowników filii, recenzjami książek zawartymi w prasie fachowej, a także rozeznaniem rynku dokonywanym przez pracowników działu. Wybory i preferencje czytelników zdecydowały, że w zakupie dominowała literatura piękna dla dorosłych i dzieci.

Przyrost zbiorów książkowych w 2019 roku:		
Zakup Budżet Obywatelski	12.398 vol.	256.655,00 zł
Zakup dotacja UM Katowice	5.967 vol.	130.220,31 zł
Zakup MKiDN	7.998 vol.	168.542,57 zł
Zakup razem	26.363 vol	555.417.88 zł
dary	7.187 vol.	183.701,97 zł
zamiany	371 vol.	10.131,38 zł
inne	6 vol.	114,59 zł
razem	33.927 vol.	749.365,82 zł

Struktura przybytków (kupno, dary, zamiany, inne) książkowych w 2019 roku kształtowała się następująco:

Beletrystyka – **20.061 vol.** - 59,12 %

Literatura popularnonaukowa – **6.431 vol.** - 18,95 %

Literatura dla dzieci i młodzieży - **7.435 vol.** - 21,93 %

razem: **33.927 vol.** - 100%

Od września 2019 uruchomiono w Filii nr 17 wypożyczalnię gier planszowych, włączono do zbiorów gry zgromadzone wcześniej, pozyskane jako dary i zakupione do wykorzystania na

miejscu. Planowany jest dalszy zakup, jednocześnie w związku z realizowanym projektem Budżetu Obywatelskiego zwiększona zostanie liczba filii wypożyczających gry planszowe.

Przyrost zbiorów pozaksiążkowych (audiobooki i gry) w 2019 roku:		
Zakup Budżet Obywatelski	2.062	38.040,00 zł
Zakup budżet MKiDN	182	3,457,43 zł
Zakup dotacja UM Katowice	145	3.548,43 zł
Zakup razem	2.389	45.045,86 zł
dary	511	12.636,20 zł
zamiany	3	99,80 zł
inne	1	19,74 zł
razem	2.904	57.801,60 zł

broszury:

Zakup 2 vol. o wartości 90,00 zł.

Zakupiono materiały do użytku służbowego o wartości : 207,51 (4 vol.)

4.2 Prenumerata czasopism

Umowa zawarta z Garmond Press Sp. z o.o. na prenumeratę czasopism w 2019 roku podpisana była na kwotę **51.282,27 zł**.

Obejmowała ona 220 tytułów prasy (w tym 9 tytułów prasy obcojęzycznej). Filia nr 16 otrzymała z Budżetu Obywatelskiego na zakup prasy 1.500 zł.

Wszystkie zbiory opracowywane były w formacie MARC21 systemu PROLIB. W roku 2019 powstały 36.661 nowe rekordy, w tym 33.927 rekordów wydawnictw zwartych oraz 2.734 rekordów dokumentów dźwiękowych.

4.3 MBP oferowała dostęp do IBUK Libra do 30 września. Czytelnia online działała na każdym urządzeniu elektronicznym mającym dostęp do Internetu. Łącznie od 1 stycznia do 30 września br. odnotowano 2901 otwarć (pobrań publikacji), w tym przeczytano 26 725 stron, podczas 1476 logowań. Czas czytania wyniósł łącznie 22 dni, 21 godzin, 56 minut i 50 sekund. <http://libra.ibuk.pl/>.

Z początkiem czerwca br. uruchomiono w Bibliotece dostęp do cyfrowej wypożyczalni **Legimi**. Platforma ta oferuje możliwość wypożyczania e-książek, które czytać można na komputerze, smartfonie, tablecie lub czytniku, czasowo także pozostając poza dostępem Internetu. W ofercie Legimi jest ponad 50 tys. tytułów książek ze wszystkich dziedzin (przede wszystkim poszukiwana beletrystyka), w tym błyskawicznie pojawiające się nowości. W ramach programu pilotażowego oferowaliśmy naszym czytelnikom bezpłatny dostęp do katalogu e-booków, przygotowanego specjalnie z myślą o Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach. Kody uprawniające do zarejestrowania się w Legimi i korzystania z jej zasobów dostępne były w **Filiach nr 9, 11, 12, 23 i 28**. W związku z dużym zainteresowaniem czytelników i szybkim

wyczerpaniem się limitu dostępnych stron, podjęto decyzję o kontynuowaniu dostępu do Legimi w najbogatszej wersji. Rozszerzono także listę filii, które wydają kody - są to **Filie nr 7, 8, 13, 14, 19**. Z kodów korzystać mogą Czytelnicy także pozostałych filii – wyżej wymienione są jedynie miejscami ich dystrybucji. Każdy kod upoważnia do 30-dniowego, bezpłatnego dostępu do zasobów wirtualnej wypożyczalni. W okresie od 1 czerwca do 31 grudnia br. odnotowaliśmy **4181** wypożyczeń, podczas **1603** otwarć.

4.4. Problem makulatury

Biblioteka gromadzi i oddaje do skupu makulatury opakowania, starsze roczniki czasopism i prasy, część książek wycofanych ze zbiorów, które nie trafiają na kiermasze i nie są przekazywane w ramach współpracy do innych bibliotek i instytucji.

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna

Porównanie wyników za lata 2018/2019

Porównanie wyników za lata 2018/2019

	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	+/-	%
Liczba filii bibliotecznych	35	35	Bez zmian	Bez zmian
Stan zbiorów	779.643	758.939	-20.704	-2,7%
Liczba czytelników	52.748	52.533	-215	-0,4%
Liczba czytelników do lat 15	8.589	8.854	+265	3,1%
Odwiedziny w bibliotece	699.007	682.243	-16.764	-2,3%
Liczba użytkowników Internetu:	29.235	25.429	-3.806	-13%
Liczba wypożyczeń ogółem (bez czasopism), w tym :	1.037.123	1.026.180	-10.943	-1,0%
Literatura piękna dla dzieci:	149.348	157.739	+8.391	5,6%
Literatura piękna dla dorosłych	700.055	683.046	-17.009	-2,4%
Literatura popularnonaukowa i naukowa	145.600	143.853	-1.747	-1,1%
Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych	42.120	41.542	-578	-1,3%
Udostępnienia prezencyjne:				
książek	43.624	45.817	+2.193	5,0%

czasopism nieoprawnych	65.143	68.590	+3.447	5,3%
zbiorów specjalnych	3.152	4.662	+1.510	48,0%
udzielonych informacji	67.847	77.775	+9.928	14,6%
odwiedziny	149.267	151.265	+1.998	1,3%

5.1. Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych

Biblioteka prowadzi różnorodne formy pracy z książką. Proponuje czytelnikom spotkania z pisarzami, poetami, redaktorami, podróżnikami, koncerty, wystawy, zajęcia edukacyjne, konkursy. Tworzy własne projekty i cykle spotkań, uczestniczy w kampaniach ogólnopolskich i włącza się w inicjatywy kulturalne oraz społeczne miasta. Udział we wszystkich imprezach organizowanych przez Bibliotekę jest bezpłatny.

5.1.1-2. Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych

Przykłady wydarzeń zorganizowanych w roku 2019 :

- **Miecz przez wieki** – prelekcja Macieja Filipowicza z Black Dimond Silesia Miners oraz Śląskiego Klubu Fantastyki, poświęcona archetypowi miecza i jego miejscu w fantasy i popkulturze. W programie również prezentacja różnego rodzaju broni – kukri, bagnietów, mieczy, maczet, noży i sztyletów (23 stycznia, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Dzkie pływanie** – spotkanie z Leszkiem Naziemcem, pasjonatem pływania w zimnej wodzie, pierwszym człowiekiem w historii który przepłynął milę w Arktyce i jedynym Polakiem, który przepłynął kilometr w wodach Antarktydy (30 stycznia, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Nie przyszedłem tutaj żartować** – spotkanie z Mariuszem Kałamagą – komikiem, współzałożycielem Kabaretu Łowcy .B oraz współtwórcą Śląskiej Sceny Stand Up (7 lutego, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Pastele rysowane słowem** – wieczór z poezją Artura Dzikowskiego (14 lutego, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).
- **Życie pieśniczką pisane** – spotkanie z Grzegorzem Płonką – wokalistą, artystą propagującym śląską kulturę (20 lutego, Filia nr 19, ul. Obr. Westerplatte 10).
- **Rzucanie kości i inne gry w szczęśliwe życie** – spotkanie z Jackiem Bielawą, autorem książki *Kościelec* (28 lutego, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Rodzanice Tour** – spotkanie z Katarzyną Puzyńską, autorką kryminałów z cyklu *Lipowo* (2 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Kobiety ze Śląska** – spotkanie z Katarzyną Siwczyk, autorką książki *Kobiety ze Śląska*, (15 marca, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Urban fantasy czyli co czai się na elewacjach kamienic** – prelekcja i pokaz zdjęć Małgorzaty Pudlik ze Śląskiego Klubu Fantastyki (29 marca, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Spotkanie z Agnieszką Krawczyk** – autorką kryminałów i powieści obyczajowych dla kobiet (3 kwietnia, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

- **Buran: Kirgiz wraca na koń** – spotkanie autorskie z Wojciechem Góreckim, reporterem, znawcą Kaukazu (3 kwietnia, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25).
- **Z wody wzięte** – wernisaż wystawy akwareli uczestników Pracowni Rysunku i Malarstwa Piotra Naliwajki, z muzyczną oprawą w wykonaniu Grzegorza Płonki (3 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Spotkanie autorskie z Aliną Gutry** – autorką książki *Wojenne dziedzictwo*, współorganizowane z Fundacją Cambio (6 kwietnia, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).
- **Pianie kogutów, płacz psów** – spotkanie autorskie z Wojciechem Tochmanem, reporterem, założycielem Fundacji ITAKA (8 kwietnia, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Każda bitwa jest okazją do nauki** – spotkanie autorskie z Michałem Cholewą, pisarzem sci-fi, promujące najnowszą książkę *Sente*, z cyklu *Algorytm wojny* (12 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Zaczytaj się ze mną...** - akcja wspólnego czytania fragmentów ulubionych książek, z udziałem zaproszonych gości, m.in. radnych Rady Miasta Katowice oraz Rad Jednostek Pomocniczych, zorganizowana z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Spotkanie z Małgorzatą i Michałem Kuźmińskimi** – autorami popularnych etnokryminałów *Pionek*, *Śleboda*, *Kamień*. Spotkanie w ramach Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Bezdomność uliczna – druga strona lustra** – spotkanie z Pawłem Ileckim, bezdomnym, antropologiem kultury, publicystą, doktorantem Uniwersytetu Warszawskiego (15 kwietnia, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A oraz Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **O kłopotach, technikach i pułapkach tłumaczenia** – spotkanie z Piotrem W. Cholewą, tłumaczem książek fantasy, gł. powieści. T Pratchett'a (24 kwietnia, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Spotkanie autorskie z Agatą Kołakowską** – autorką powieści, m.in. *Pokrewne dusze*, *Wyrok na miłość* czy *Niechciana prawda* (26 kwietnia, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).
- **W rytmie bluesa i nie tylko...** - koncert bluesowy w wykonaniu Eugeniusza Szwarcera, Krzysztofa Soski i Adama Harazina (26 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Rowerem z Katowic do Iranu** – spotkanie z członkami charytatywnej grupy rowerowej Big Heart Bike (8 maja, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Kwiatkowska. Żarty się skończyły** – spotkanie z Marcinem Wilkiem, dziennikarzem, autorem biografii aktorki Ireny Kwiatkowskiej (10 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Indyjskie klimaty** – wernisaż wystawy obrazów Varshy Rajput, artystki z Indii (22 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Chłopak z Wehrmachtu. Żołnierz Andersa** – spotkanie z Kamilem Kartasińskim, historykiem, publicystą (23 maja, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Czerń i purpura** – spotkanie z Wojciechem Dutką, historykiem i pisarzem, autorem opartej na faktach powieści o miłości esesmana do więźniarki obozu Auschwitz-Birkenau (5 czerwca, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).
- **Kryminal od podszewki** – spotkanie autorskie z Robertem Małeckim, autorem *Skazy* – powieści, która dostała nagrodę Kryminalnej Piły dla Najlepszej Polskiej Miejskiej Powieści Kryminalnej 2018 roku (13 czerwca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Trup w sanatorium** – przedpremierowe spotkanie autorskie z Martą Matyszczyk, promujące najnowszą książkę autorki (27 czerwca, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Wernisaż wystawy zdjęć i ilustracji z obozów dla uchodźców palestyńskich autorstwa Asdikaa Nidal Hamada oraz Dominiki Różańskiej** - spotkanie z autorami (5 września, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Spotkanie autorskie z Ewą Kopsik i Magdaleną Piekorz** - spotkanie ze współautorkami książki *Nieobecność* - powieści opartej na prawdziwych przeżyciach M. Piekorz, chorującej na

boreliozę. Spotkanie odbyło się w ramach Narodowego Czytania (7 września, Filia nr 14, Ogród Słów, ul. Piastów 20).

- **Od Aborygenów do Fundacji Gaia. Dlaczego rdzenni mieszkańcy Australii są tacy wyjątkowi?** - spotkanie z Kamilem Szewczykiem, projektantem gier edukacyjnych, promotorem wartości Fair Trade. W programie również projekcja filmu "Dragon Dreaming - The Great Turning" (19 września, Filia nr 27, ul. Szarych szeregów 62).

- **Zabij ich wszystkich** – spotkanie z Robertem Ostaszewskim, dziennikarzem i autorem kryminałów (16 września, Filia nr 10, ul. Radockiego 70 A).

- **Naręczona z getta** – spotkanie autorskie z Sabiną Waszut, promującej jej najnowszą powieść (10 października, Filia nr 10, ul. Radockiego 70 A).

- **Mój drugi brzeg - droga od poezji do prozy** – spotkanie z **Januszem Muzyczyszynem** - pisarzem, poetą (17 października, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

- **Na szczytach Świata. Jerzy Kukuczka** – spotkanie z himalaistą Ignacym „Walkiem” Nendzą, przyjacielem Jerzego Kukuczki. Spotkanie w 30. rocznicę śmierci J. Kukuczki (24 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Con art, czyli o dużych i małych przekrętach w „Szwindlu”**- spotkanie autorskie z Jakubem Ćwiekim (29 października, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

- **Wendyjska winnica** – spotkanie autorskie z Zofią Mąkosą, autorką powieści obyczajowych z cyklu „Wendyjska winnica” (6 listopada, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Historia życiem pisana. Opowieść o ziemiach załęskich** – spotkanie autorskie z Ginterem Pierończykiem, poetą i pisarzem, współtwórcą Klubu Twórców Górnośląskich KARASOL (8 listopada, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Szopienicki powstańczy fajer. Godki niy ino do ciotki czyli Lucek Czerny – Ślonzok wierny** – żarty, dowcipy, godki Lucjana Czernego, spotkanie (13 listopada, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

- **Spotkanie autorskie z Krystyną Mirek** – spotkanie z autorką powieści obyczajowych, promujące najnowszą książkę „Tylko jeden wieczór” (22 listopada, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

III Tydzień Kultury Żydowskiej (18-22 lutego 2019 r.)

Po raz trzeci Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zorganizowała Tydzień Kultury Żydowskiej. W ramach wydarzenia odbyły się prelekcje, spotkania autorskie, kiermasz książek antykwarycznych oraz wystawy.

Program:

- **Bagaż osobisty. Po marcu.**

18 lutego, godz. 17.00, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93

Spotkanie z Agatą Tuszyńską – uhonorowaną srebrnym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” pisarką, reportażystką, autorką biografii m.in. Wiery Gran i Issaca Bashevisa Singera.

Spotkanie poświęcone było najnowszej Jej książce "Bagaż osobisty. Po marcu", opowiadającej o losach pomarcowych wielopokoleniowych emigrantów, którzy wskutek nagonki propagandowej w Polsce musieli opuścić ojczyznę.

- **Pan Apoteker i Babcia Zilbersztajn.**

19 lutego, godz. 17.00, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93

Spotkanie i warsztaty artystyczne dla dzieci z Katarzyną Ryrych – pisarką, poetką i malarką, autorką książek o tematyce żydowskiej dla dzieci: „Pan Apoteker” i „Bombka babci Zilbersztajn”. W trakcie warsztatów „Każdy ma prawo do swojego miejsca na Ziemi” dzieci poznały żydowską kulturę i wykonały piękne tradycyjne wycinanki.

-**Katowickie synagogi.**

19 lutego, godz. 17.00, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47

Spotkanie z Dariuszem Walerjańskim – historykiem, badaczem dziejów Żydów na Górnym Śląsku i obrońcą żydowskich zabytków. Spotkanie dotyczące katowickich synagog odbyło się pod szyldem Wielokulturowego Śląska.

- Konflikt izraelsko-palestyński. Sytuacja bez wyjścia?

20 lutego, godz. 17.00, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62

Spotkanie z Małgorzatą Kaczor – kulturoznawczynią i podróżniczką, autorką bloga „Gosia podróżuje”. Spotkanie odbyło się w ramach cyklu Czytelnicy-Podróżnicy.

- Rutka.

21 lutego, godz. 17.00, Filia nr 14, ul. Piastów 20

Spotkanie z prof. Zbigniewem Białasem, wykładowcą akademickim, literaturoznawcą, laureatem Śląskiego Wawrzynu Literackiego 2011. Spotkanie poświęcone było książce „Rutka”. Jest to zbeletryzowana przez prof. Białasa rekonstrukcja prawdziwego pamiętnika Rutki Laskier – nastolatki z Zagłębia Dąbrowskiego, zmarłej w obozie koncentracyjnym Auschwitz.

- Romeo i Julia z KL Auschwitz.

22 lutego, godz. 17.00, Filia nr 1, ul. Ligonie 7

Spotkanie z Ireneuszem Wawrzaszkiem, autorem książki „Romeo i Julia z KL Auschwitz”. Jest to oparta na faktach powieść miłości Mali Zimetbaum i Edwarda Galińskiego, którzy, jako więźniowie, poznali się za drutami obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau.

Spotkanie odbyło się w ramach cyklu Nie-Zwykli.

- Ziemia Święta nie tylko okiem pielgrzyma.

22 lutego, godz. 17.00, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B

Spotkanie z podróżnikami Alicją i Januszem Murzynowskimi.

- Izrael. Ziemia Boga.

22 lutego, godz. 16.30, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28

Spotkanie z ks. Tomaszem Kuszem i Grzegorzem Bociąńskim – prowadzącymi w piątkowe wieczory audycję „Ziemia Boga” w Radiu eM.

Wystawy:

- Katowickie synagogi – wystawa fotografii, udostępniona przez Archiwum Państwowe w Katowicach.

Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47; czynna od 1 do 28 lutego br.

- Życie przechowane. Mieszkańcy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego z pomocą - - Żydom w czasie II wojny światowej – wystawa udostępniona przez Instytut Pamięci Narodowej, Oddział w Katowicach.

Filia nr 14, ul. Piastów 20; czynna od 4 do 28 lutego br.

- Chasydzi w Lelowie – wystawa fotografii Arkadiusza Ławrywiańca, prezesa zarządu Związku Polskich Artystów Fotografików Okręg Śląski.

Filia nr 16, ul. Wajdy 21; czynna od 18 lutego do 22 marca br.

Przerwana pamięć – cmentarz żydowski w Katowicach – wystawa fotografii Jarosława Kurka. Filia nr 30, ul. Rybnicka 11; czynna od 1 do 28 lutego br.

Fotogaleria III Tygodnia Kultury Żydowskiej:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/731-tydzien-kultury-zydowskiej-2019-fotogaleria>

Festiwal Góry-Literatura-Biblioteka (2-8 marca)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zorganizowała w marcu br. pierwszy biblioteczny festiwal górski **Góry-Literatura-Biblioteka**. Festiwal objął patronatem medialnym magazyn *Taternik*, najstarszy polski magazyn sportowy, ukazujący się od 1907 roku.

Program:

- McKinley. W drodze po Koronę Ziemi

4 marca, godz. 17.00, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B

Spotkanie z Szymonem Żoczkiem, podróżnikiem, alpinistą, założycielem projektu Nie Przesławaj Marzyć.

- Najwyższe góry świata w książkach R. Pawłowskiego i R. Zawady

5 marca, godz. 17.00, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47

Spotkanie z himalaistą i przewodnikiem górskim Ryszardem Pawłowskim oraz pasjonatem gór Ryszardem Zawadą.

- Życie kobiet w Nepalu

6 marca, godz. 17.00, Filia nr 19, ul. Obr. Westerplatte 10

Spotkanie z Grzegorzem Gawlikiem, alpinistą, podróżnikiem, zdobywcą wulkanów, dziennikarzem.

- Góry Kambryjskie i Santo Antão

6 marca, godz. 17.00, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2

Spotkanie z autorem bloga *Antek w podróży*.

- Góry i ich zwykli-niezwykli mieszkańcy

7 marca, godz. 10.00, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93

Warsztaty z Justyną Styszyńską, autorką i ilustratorką książek dla dzieci.

- Tomasz Mackiewicz. Sen o Nandze

7 marca, godz. 17.00, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B

Projekcja filmu o tragicznie zmarłym himalaistcie T. Mackiewiczem oraz spotkanie z Barbarą Jendrzejczyk, dziennikarką TVP Katowice i autorką filmu.

- Mój wybór

7 marca, godz. 17.00, Filia nr 16, ul. Wajdy 21

Spotkanie z Krzysztofem Wielickim, taternikiem, himalaistą, 5. zdobywcą Korony Himalajów i Karakorum.

- O dwóch takich... Teraz Andy

8 marca, godz. 17.00, Filia nr 1, ul. Ligonía 7

Spotkanie z Łukaszem Żelechowskim, niewidomym podróżnikiem i alpinistą.

- Tektokracja – warsztaty literacko-artystyczne dla dzieci, inspirowane książką *Wytwórnik gór!* M. Matoso.

4 marca, godz. 12.00, Filia nr 25; 5 marca, godz. 12.30, Filia nr 5 Mł.; 7 marca, godz. 12.00, Filia nr 36; 8 marca, godz. 10.00, Filia nr 14.

Fotogaleria festiwalowa: <https://mbp.katowice.pl/galeria/752-festiwal-gory-literatura-biblioteka-fotogaleria>

Letnia Szkoła Czytania Poezji

Dzięki dofinansowaniu ze środków Narodowego Centrum Kultury, w ramach programu Kultura – Interwencje 2019, uruchomiliśmy w lipcu i sierpniu Letnią Szkołę Czytania Poezji. To spotkania z rodzimymi twórcami, koncerty poezji śpiewanej, mające na celu promocję poezji, zachęcenie czytelników do obcowania z tą formą sztuki. Spotkania odbyły się w Filiach nr 3 (ul. Gliwicka 93) oraz 25 (ul. B. Chrobrego 2).

W ramach LSzCzP odbyły się 4 wydarzenia, które cieszyły się dużym zainteresowaniem czytelników:

Znak niepokoju – koncert poezji śpiewanej Grzegorza Paczkowskiego, laureata wielu festiwali poetyckich w kraju, zdobywcy m.in. Nagrody Autorskiej im. Wojciecha Bellona na

Studenckim Festiwalu Piosenki (dwukrotnie - w 2015 i 2016 roku) czy nagrody Muzeum Piosenki Polskiej w Opolu. Spotkanie odbyło się 11 lipca, w Filii nr 3.

<https://mbp.katowice.pl/galeria/830-znak-niepokoju-fotogaleria>

Serce Chopina – spotkanie z pisarzem, tłumaczem, malarzem i poetą Jackiem Dehnelem. Laureat wielu nagród, m.in. Nagrody Kościeliskich (2005), Paszportu Polityki (za rok 2006), Śląskiego Wawrzynu Literackiego (za 2008 rok), odznaczony przez Radę Języka Polskiego tytułem Honorowego Ambasadora Polszczyzny gościł w Filii nr 25, w dn. 18 lipca br.

<https://mbp.katowice.pl/galeria/837-serce-chopina-fotogaleria>

Poetyckie spotkanie z Wojciechem Bonowiczem – spotkanie z publicystą, dziennikarzem i poetą, autorem wywiadów-rzek m.in. z Janiną Ochojską, Wojciechem Waglewskim czy ks. Tadeuszem Isakowiczem-Zaleskim. Spotkanie odbyło się 22 sierpnia, w Filii nr 3.

<https://mbp.katowice.pl/galeria/853-poetyckie-spotkanie-z-wojciechem-bonowiczem-fotogaleria>

Garsoniera pod oblokami – spotkanie muzyczno-poetyckie z Wiesławem Ciecieręgą, bytomskim poetą i bardem, organizatorem Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach”, w którym wystąpiło od 1992 roku kilkuset wykonawców poezji śpiewanej z całej Polski. Spotkanie odbyło się w Filii nr 25, w dn. 17 sierpnia br.

<https://mbp.katowice.pl/galeria/860-garsoniera-pod-oblokami-fotogaleria>

SPOTKANIA ORGANIZOWANE CYKLICZNIE W FILIACH BIBLIOTEKI

Biblioteczny Klub Seniora

- **Biblioteka dla seniora** – prezentacja oferty czytelniczej i działań kulturalnych biblioteki, kierowanych do seniorów (16 stycznia, 6 lutego, 13 marca, 10 kwietnia, 12 czerwca, 11 września, 23 października, 6 listopada, 11 grudnia Filia nr 19, ul. Obr. Westerplatte 10; 24 stycznia, 21 lutego, 21 marca, 25 kwietnia, 30 maja, 27 czerwca Filia nr 33, ul. ks. Markiełki 44 A).

- **Podróże znane i nieznane. E viva España, czyli tapas, flamenco i korrida** – prezentacja multimedialna i quiz wiedzy o Hiszpanii (17 stycznia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Senior w szachu** – spotkania szachowe dla seniorów, z nauką gry od podstaw (25 lutego, 25 marca, 15 kwietnia, 27 maja, 24 czerwca, 30 września, 28 października, 25 listopada, 16 grudnia Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).

- **Śmiech to zdrowie** – przedstawienie *Biuro matrymonialne* w wykonaniu pensjonariuszy ze Stowarzyszenia Przystań (14 marca, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

- **Pokonaj chorobę dobrze dobraną dietą** – spotkanie z dietetyczką Wiktorią Walczewską (28 marca, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).

- **Świat jest teatrem, aktorami ludzie, którzy kolejno wchodzą i znikają** – warsztaty plastyczne oraz odgrywanie scenek teatralnych (27 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Świeconka czas rychtować. Wielkanoc we wspomnieniach Barbary Szmatoch** – zajęcia inspirowane książką *Wihajster do godki* (11 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **A w tych książkach cały świat... Historia i współczesność w bibliotece** – zajęcia edukacyjne dla seniorów (10 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Historia pewnej pocztówki...** - zajęcia literackie, wprowadzające w tematykę lata, zbliżających się wakacji i podróży (13 czerwca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Warsztaty miłośników roślin** - porady praktyczne, prezentacja literatury (25 września, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 33).

- **Nad całością unosi się duch polskiej melodyki...** - zajęcia dla seniorów upamiętniające dwusetną rocznicę urodzin Stanisława Moniuszki (3 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Warsztaty miłośników roślin: Rośliny bożonarodzeniowe** – porady praktyczne, prezentacja literatury (11 grudnia, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25).

Wielokulturowy Śląsk – Filia nr 11

- **Trójkąt Trzech Cesarzy** – spotkanie z prof. Dariuszem Nawrotem, historykiem, kierownikiem Zakładu Historii Nowożytnej XIX wieku, dyrektorem Instytutu Zagłębia Dąbrowskiego (17 stycznia).
- **Katowickie synagogi** – spotkanie z Dariuszem Walerjańskim, historykiem, badaczem historii Żydów na Górnym Śląsku i obrońcą żydowskich zabytków. Spotkanie w ramach III Tygodnia Kultury Żydowskiej (19 lutego).
- **Śląskie schroniska w Alpach** – spotkanie z Maksymilianem Michałkiem, przewodniczącym sekcji katowickiej Niemieckiego Towarzystwa Alpejskiego (14 marca).
- **Kościół Starokatolicki na Śląsku, w Polsce i na świecie** – spotkanie z ks. Wojciechem Grzesiakiem, prefektem ds. formacji i studiów Kościoła Starokatolickiego w RP (10 kwietnia).
- **Hiszpanie i Ślązacy. Spotkania w XX wieku** – spotkanie z dr. Bartłomiejem Różyckim – politologiem, wykładowcą, autorem książki *Polska Ludowa wobec Hiszpanii frankistowskiej i hiszpańskiej transformacji ustrojowej (1945-1977)* oraz Dariuszem Zalegą – doktorantem Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego, reżyserem i scenarzystą filmu *Pięść i dynamit* (16 maja).
- **Mury nadziei . O biernym oporze syryjskich rewolucjonistów** - spotkanie z Hammamem Yousefem – architektem i grafikiem, współtwórcą Syrian Nonviolence Movement – ruchu na rzecz pokojowej rewolucji w Syrii oraz Češi pro Sýrii, z.s – organizacji wspierającej psychologicznie syryjskie dzieci oraz z Janem Horzelą – pracownikiem społecznym, podróżnikiem, współzałożycielem Civil Action Network – międzynarodowej organizacji działającej na rzecz promocji aktywnych postaw obywatelskich i zaangażowania społecznego oraz Civil March for Aleppo – pokojowej inicjatywy (10 czerwca).
- **Ukraińcy na Śląsku. Łamiąc stereotypy** - spotkanie z Tolją Pikaliukiem, obywatelem Ukrainy mieszkającym w Katowicach, założycielem Fundacji Projekt Wsparcia "Nowe Miejsce". W programie również koncert Zespołu Śpiewu Tradycyjnego Kuczeryki, z repertuarem tradycyjnych pieśni ukraińskich (26 września).
- **Buddyzm na Śląsku** – spotkanie z Krzysztofem Ocapem z Buddyjskiego Ośrodka Medytacyjnego w Katowicach (23 października).
- **Biedaszyby i strajki - zapomniana historia Katowic** - spotkanie z Dariuszem Zalegą, historykiem, doktorantem Instytutu Historii UŚ, autorem książki *Śląsk zbuntowany* (28 listopada).
- **Obozy palestyńskich uchodźców w Libanie** – finał wystawy. Prelekcja i pokaz filmu Asdikaa Nidal Hamada oraz Dominiki Różańskiej o współczesnej sytuacji palestyńskich uchodźców (29 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Ciągle tu jesteśmy. O potomkach Wiślan, żyjących w serbskiej wsi Ostojicevo** – spotkanie z red. Andrzejem Drobikiem, reżyserem filmu dokumentalnego *Ciągle tu jesteśmy*, o potomkach wiślańskich osadników, którzy w XIX wieku przenieśli się na tereny Banatu w Serbii (10 grudnia).

Nie-zwykli – Filia nr 1

- **Żeby umarło przede mną. Opowieści matek niepełnosprawnych dzieci** – spotkanie z Jackiem Hołubem, dziennikarzem, rzecznikiem Towarzystwa J-elita, współpracownikiem portalu Niepełnosprawni.pl oraz magazynu *Integracja* (16 stycznia).

- **Romeo i Julia z KL Auschwitz** – spotkanie z Ireneuszem Wawrzaszkiem, autorem opartej na faktach książki *Romeo i Julia z KL Auschwitz*. To historia miłości Mali Zimetbaum i Edwarda Galińskiego, którzy, jako więźniowie, poznali się za drutami obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. Spotkanie w ramach III Tygodnia Kultury Żydowskiej (22 lutego).
- **O dwóch takich... teraz Andy** – spotkanie z Łukaszem Żelechowskim, niewidomym podróżnikiem i alpinistą. Spotkanie w ramach Festiwalu Góry-Literatura-Biblioteka (8 marca).
- **Kenia: nasza przygoda z Afryką** – spotkanie z dr Anną Watołą, dr Anną Brosch i dr. Tomaszem Hukiem z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (11 kwietnia).
- **Z Ziemi Ognistej na Alaskę** – spotkanie z Michałem Worochem, chorującym na rdzeniowy zanik mięśni podróżnikiem i fotografem, współtwórcą projektu Wheelchairtrip (25 kwietnia, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).
- **Leżę i pracuję** – spotkanie z Arturem Szaflikiem, zmagającym się z czterokończynowym porażeniem współzałożycielem agencji marketingowej Leżę i pracuję, zatrudniającej osoby z niepełnosprawnością ruchową (9 maja).
- **Grecja - Szlak Bałkański. Kryzys migracyjny czy kryzys człowieczeństwa?** – spotkanie z Agnieszką Gruszką - aktywistką i społeczniczką związaną z Inicjatywą Przyjaciele Ludzi, pracującą na rzecz migrantów i uchodźców (18 czerwca).
- **I chce się żyć...** - spotkanie z Januszem Świtajem, psychologiem, autorem książki "12 oddechów na minutę", laureatem tytułu Człowiek bez Barrier 2014, pracownikiem Fundacji Anny Dymnej "Mimo wszystko" (18 września).
- **Maroko - kraj, w którym czas płynie wolniej** – spotkanie z autorami bloga *Trzy stopy w podróży* – Klaudią Kowalczyk, Robertem Rejsem i psem Zygzakiem (25 października).
- **Siła w EB** – spotkanie z Przemysławem Sobieszczukiem, chorującym na Epidermolysis Bullosa (pęcherzowe oddzielanie się naskórka) oraz z Agnieszką Majnusz – działaczką Fundacji Transgresja (27 listopada).
- **Mój żywioł – o odkrywaniu talentów i odnajdywaniu pasji** – spotkanie z Grzegorzem Rzeszutkiem, niedowidzącym tyflopedagogiem, doradcą zawodowym, informatykiem (17 grudnia).

Dyskusje literackie

- **Pogaduchy książkowe** - spotkania dyskusyjnego klubu literackiego dla dorosłych (27 lutego, 27 marca, 24 kwietnia, 29 maja, 26 czerwca, 24 lipca, 30 października, 20 listopada, 20 grudnia Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Porozmawiajmy o książkach** – spotkania dyskusyjnego klubu literackiego dla dorosłych (16 stycznia, 13 lutego, 20 marca, 17 kwietnia, 15 maja, 12 czerwca, 17 lipca, 7 sierpnia, 11 września, 23 października, 20 listopada, 18 grudnia Filia nr 13, ul. Młyńska 5).
- **Czytamy po naszymu, czyli po ślonsku** – dyskusyjne spotkania literackie dla mieszkańców Osiedla Witosy; od czasu do czasu z udziałem lokalnych autorów lub znawców regionu (25 stycznia, 15 lutego, 22 marca, 12 kwietnia, 31 maja, 28 czerwca, 20 września, 22 października, 22 listopada, 16 grudnia Filia nr 12, ul. Witosy 18 B).
- **Klub czytelniczy Dzikie Historie** - dyskusyjne spotkania literackie dla dorosłych (19 września, 30 października, 21 listopada, 19 grudnia Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

Zdrowie w Bibliotece

- **Ćwiczmy kręgosłup i oczy... by dłużej cieszyć się czytaniem** – spotkanie i warsztaty z Lidią Machaj, instruktorką jogi hormonalnej, Prezeską Stowarzyszenia Medycyny Komplementarnej i Alternatywnej CZTERY PORY ŻYCIA (1 października, Filia nr 1, ul. Ligonía 7.)

- **Kalendarz zielarski - nowy sposób na kontakt z przyrodą** - prelekcja Iwony Korlackiej, specjalistki ds. ochrony środowiska, absolwentki studiów podyplomowych z zakresu m.in. towaroznawstwa zielarskiego (4 października, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Choroba nowotworowa a odżywianie i aktywność fizyczna** – spotkanie z Justyną Dec, dietetykiem (11 października, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Wzmocnij odporność na jesień i zimę** – spotkanie z Lidią Machaj (5 listopada, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- Wróżba czy diagnoza? Co mówią język, skóra, oczy** – spotkanie z Lidią Machaj (3 grudnia, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).

Czytelnicy-podróżnicy (przykłady spotkań)

- **Rowerem w krainie Maharadzów** – spotkanie z podróżnikiem Janem Świeżym (11 stycznia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Portugalia – na krańcu Europy** – spotkanie z dr. Michałem Sobalą - podróżnikiem, przewodnikiem beskidzkim, geografem, adiunktem na Wydziale Nauk o Ziemi UŚ (23 stycznia, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 B).
- **Kambodża – kraina Khmerów** – spotkanie podróżnicze z Marcinem Liberskim – podróżnikiem, fotografem, nurkiem (24 stycznia, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Argentyna Północna** – pokaz zdjęć i relacja z podróży Ewy Kostrzewy (13 lutego, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Śląsk znany i nieznan** – spotkanie z Krzysztofem Bywalcem, przewodnikiem beskidzkim, pilotem wycieczek, prezesem koła PTTK nr 77 w Katowicach (28 marca, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Egzamin na żonę, czyli przedślubna podróż po Uzbekistanie** – spotkanie z Janem Świeżym, podróżnikiem (5 kwietnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Indonezja. Po drugiej stronie raj** – spotkanie z Anną Jaklewicz, podróżniczką, antropolożką, archeolożką (9 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Angkor Wat – świątynia w sercu Kambodży** – spotkanie z Marcinem Liberskim, podróżnikiem, fotografem, nurkiem (11 kwietnia, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Przyjęcie urodzinowe na Saharze** – spotkanie z podróżnikiem Zdzisławem Majerczykiem (7 maja, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Republika Południowej Afryki. Podróż do kraju, w którym 300 dni w roku świeci słońce** - prelekcja podróżnicza Eugeniusza Drzyzgi (16 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Andaluzja – kolebka flamenco** – spotkanie z Mileną Michałowską, miłośniczką podróży i flamenco (4 czerwca, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Mariola i Marta w Kambodży... czyli prawdziwa pasja i wolontariat rodzą się z serca** – spotkanie z Mariolą Dyńdo i Martą Gajerską, założycielkami Stowarzyszenia Równych Szans RAINBOW (26 września, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Wschodnie Wybrzeże USA – spełniony amerykański sen, czy najgorszy koszmar?** – spotkanie z autorem bloga *Antek w podróży*, połączone z otwarciem wystawy fotografii (2 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Czy Albania to Balkany?** – spotkanie z podróżnikami Natalią Czekałą, Markiem Brodą i Janem Turem (17 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Stary człowiek i może - 1000 km rowerem po Kubie** – spotkanie ze Zdzisławem Majerczykiem, malarzem, podróżnikiem, społecznikiem (20 listopada, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Śladami Majów w Gwatemali, Hondurasie i Salwadorze** – spotkanie z podróżnikiem Ryszardem Derdzińskim (25 listopada, Filia nr 36, ul. gen. Hallera 28).
- **Izrael – w kraju trzech kultur i religii** – spotkanie z Bartoszem Bialikiem, drużynowym 34

Drużyny Harcerskiej Rivendell z XIV Środowiskowego Szczepu Harcerskiego „Odrodzenie” im. Cichociemnych w Katowicach (11 grudnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Wschodnie Wybrzeże USA. Spełniony amerykański sen, czy najgorszy koszmar?** – spotkanie z autorem bloga *Antek w podróży* (16 grudnia, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

Madre Zwierze

Cykl spotkań i warsztatów, realizowany dzięki dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

Tektokracja – warsztaty literacko-artystyczne, w których udział biorą dzieci z przedszkoli i szkół współpracujących z MBP w Katowicach. Warsztaty organizowane w wybranych filiach. Wybrane fotorelacje:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/792-tektokracja-fotogaleria>

<https://mbp.katowice.pl/galeria/816-tektokracja-w-akcji-fotogaleria>

- **Vegenerat Biegowy** – spotkanie autorskie z Przemysławem Ignaszewskim, blogerem, ultramaratończykiem, autorem książek o zdrowym stylu życia (17 maja, Filia nr 17, ul. Krzyżowa 1).

- **Schronisko dla niechcianych roślin** – spotkanie z Witoldem Szwedkowskim, psychologiem, społecznikiem, aktywistą Miejskiej Partyzantki Ogrodniczej, założycielem pierwszego w Polsce schroniska dla roślin. W trakcie spotkania można było wymienić się roślinami oraz je „adoptować” (27 czerwca, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Niedźwiedzica z Baligrodu** - spotkanie z Marcinem Szumowskim, dziennikarzem i miłośnikiem przyrody, autorem książki "Niedźwiedzica z Baligrodu i inne historie Kazimierza Nózki" (19 września, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).

- **Plamka mazurka** – spotkanie i edukacyjny spacer obserwacyjny wokół Stawu Maroko na Osiedlu Tysiąclecia. Spotkanie z Markiem Pióro – miłośnikiem ptaków i propagatorem ptasiarstwa w Polsce (3 października, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Dziękuję za świńskie oczy. Jak krzywdzimy zwierzęta** – spotkanie z Dariuszem Gzyrą, wykładowcą antropozoologii na Uniwersytecie Warszawskim, członkiem Polskiego Towarzystwa Etycznego, działaczem społecznym na rzecz praw zwierząt (30 października, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

- **Wepchnąć słonia pod okładkę** – dwa spotkania z Adamem Pluszką, poetą i pisarzem, tłumaczem, twórcą serii EKO w wydawnictwie Marginesy (8 listopada, Filia nr 17, ul. Krzyżowa 1).

- **Osiedle na zielonej fali. Spacer dendrologiczny po Osiedlu Witosa** – edukacyjny spacer dendrologiczny oraz spotkanie z Witoldem Szwedkowskim, aktywistą społecznym z Miejskiej Partyzantki Ogrodniczej (9 listopada, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Na marne** – spotkanie z dziennikarką Martą Sapałą, autorką książek „Na marne” oraz „Mniej, Intymny portret zakupowy Polaków” poświęconych konsumpcjonizmowi (22 listopada, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).

- **Historia gatunku Homo Sapiens – czyli skąd my się wzięliśmy?** – dwa spotkania dla młodzieży z Kamilem Szewczykiem, promotorem wartości Fair Trade, projektantem gier edukacyjnych (26 listopada, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).

- **Przyroda bez tajemnic** – spotkanie z Marcinem Kostrzyńskim, byłym myśliwym, aktualnie obrońcą praw zwierząt, autorem książki „Gawędy o wilkach i innych zwierzętach” oraz profilu na portalu You Tube „Marcin z lasu” (26 listopada, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

- **Promyczek i elfy, czyli o bajkach kilka słów** – spotkanie dla przedszkolaków z Marcinem Pałaszem, autorem książek dla dzieci, m.in. o przygodach psa Elfa (28 listopada, Filia nr 33, ul. ks. Markiełki 44 A).
- **Ochrona krajobrazu w Beskidach - co, jak i dlaczego chronić?** – spotkanie z dr. Michałem Sobalą, geografem, przewodnikiem beskidzkim, pracownikiem naukowym Uniwersytetu Śląskiego (6 grudnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

Fotogaleria Mądre Zwierzę: <https://mbp.katowice.pl/galeria/916-madre-zwierze-2019-fotogaleria-zbiorcza>

Niedorośli/Dorośli

Projekt spotkań i warsztatów, wcielony w życie dzięki otrzymaniu dotacji ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach programu „Partnerstwo dla książki 2019”.

Biblioteczny projekt opiera się na promocji działalności Biblioteki jako miejsca przyjaznego całym pokoleniom – dziadkom, rodzicom, dzieciom, wnukom... Poprzez organizację ciekawych i wartościowych spotkań czy warsztatów chcemy zachęcić rodziny do wspólnego spędzania czasu w Bibliotece.

W ramach projektu Niedorośli/Dorośli odbyły się następujące wydarzenia:

- **Co knują wydawcy?** – prezentacja zapowiedzi książkowych małych wydawnictw dziecięcych. Spotkanie dla bibliotekarzy, księgarzy, nauczycieli, promotorów czytelnictwa, blogerów, rodziców oraz wszystkich miłośników literatury dziecięcej, na którym swoje nowości i zapowiedzi na najbliższe miesiące zaprezentowały wydawnictwa dziecięce: Dwie Siostry, Muchomor, Wydawnictwo Literackie i Ezop. (16 września, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **O złości pozytywnie** - dwa spotkania z dr Elżbietą Zubrzycką - psychologiem, autorką książek pomagających dorosłym w wychowaniu, a dzieciom w rozwoju i pokonywaniu trudności. Pierwsze spotkanie kierowane do nauczycieli i bibliotekarzy, drugie - do rodziców, dziadków, opiekunów (27 września, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).
- **Jak i co czytać dzieciom** – spotkanie z Katarzyną Prudło, autorką książek dla dzieci, aktorką Śląskiego Teatru Lalki i Aktora ATENEUM. Spotkanie dla rodziców, dziadków i dzieci (1 października, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10; 8 października, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Spotkanie z Barbarą Wicher** – spotkanie z tłumaczką i autorką książek dla dzieci, m.in. serii o Detektywie Łodydze (21 października, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).
- **O upodobaniach czytelniczych wśród młodzieży** – spotkanie dla rodziców, dziadków, nauczycieli z pisarką Joanną Olech (24 października, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).
- **O tym, co czytać, będąc młodym** – spotkanie dla młodzieży z pisarką Joanną Olech (24 października, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).
- **Spotkanie z Marcinem Szczygielskim** – spotkanie z autorem książek dla dzieci i młodzieży, promujące najnowszą powieść „Pomyłony narzeczony” (12 listopada, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Brykanie z książkami** – spotkanie z Małgorzatą Swędrowską, twórczynią koncepcji czytania wraźniowego, wykładowniczą na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Spotkanie dla rodziców z dziećmi (15 listopada, Filia nr 32, ul. Grzyński 19 A).
- **Nigdy, nigdy** – spotkanie z Jurkiem Zielonką, tłumaczem i autorem książek dla dzieci i młodzieży. Spotkanie skupione wokół książki „Nigdy, nigdy” (18 listopada, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10).

- **O rodzinnych poczynaniach z Davidem Walliamsem** – spotkanie dla dzieci i rodziców z Bożeną Bałczewską z Wydawnictwa Mała Kurka (5 grudnia, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Spotkanie autorskie z Martą Guzowską** – spotkanie dla dzieci z autorką książek z cyklu *Detektywi z Tajemniczej 5* (6 grudnia, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Psy pracujące** – spotkanie dla dzieci z pisarką Barbarą Gawryluk, autorką książek o psach pracujących dla człowieka (10 grudnia, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Ilustratorzy** – spotkanie szkoleniowe dla bibliotekarzy, nauczycieli i rodziców, prowadzone przez pisarkę Barbarę Gawryluk, autorkę książki *Ilustratorzy, ilustratorki. Motylki z okładki i smoki bez wąsów* (10 grudnia, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

Fotogalerie spotkań z cyklu Niedorośli/Dorośli: <https://mbp.katowice.pl/aktualnosci/855-niedorosli-dorosli>

Wydarzenia organizowane w Filii nr 3, w ramach programu Wzmacnianie Systemu Wsparcia Osób w Wiekui Senioralnym:

- **W krainie Wikingów, Trolli i Świętego Mikołaja** – spotkanie z Grzegorzem Gawlikiem – podróżnikiem, alpinistą, dziennikarzem, fotografem, zdobywcą wulkanów, laureatem nagrody im. Andrzeja Zawady, autorem książki *Kamień zagłady* (9 stycznia).
- **Zgrani seniorzy. Piątki z szachami** – cykliczne rozgrywki szachów i gier planszowych dla seniorów. W każdym ze spotkań udział bierze profesjonalny instruktor szachowy, wprowadzający uczniów w tajniki gry (8, 22 lutego, 8, 22 marca, 12, 26 kwietnia, 10, 24 maja, 14, 28 czerwca, 8, 22 lipca, 5, 19 sierpnia, 13,27 września, 11,25 października, 8,22 listopada, 6,7 grudnia).
- **Piosenki z naszych dawnych lat** – koncert z udziałem mezzosopranistki Grażyny Bieniek-Żaak i barytona Adama Żaaka (1 marca).
- **Z Ziemi Ognistej na Alaskę** – spotkanie z Michałem Worochem, chorującym na rdzeniowy zanik mięśni podróżnikiem i fotografem, współtwórcą projektu Wwheelchairtrip, spotkanie w ramach cyklu Nie-Zwykli (25 kwietnia).
- **Spotkanie autorskie z Marią Paszyńską** – pisarką, orientalistką, autorką powieści historycznych i obyczajowych, m.in. cyklu *Owoc granatu* (16 maja).
- **„Mama” to najpiękniejsze słowo świata** – koncert tenora Oskara Jasińskiego, z udziałem członków Punktu Wolontariatu Seniorów ze Stowarzyszenia Matuzalem (24 maja).
- **Ale Musicale!** – spotkanie autorskie z Danielem Wyszogrodzkiem, dziennikarzem muzycznym, tłumaczem musicali, autorem tekstów piosenek i książek, m.in. biografii zespołu The Rolling Stones i antologii światowego musicalu *Ale Musicale! Złote stulecie 1918-2018* (12 czerwca).
- **Śląski strój ludowy znów w modzie** – spotkanie i warsztaty, prowadzone przez Justynę Fifer (19 września).
- **Spotkanie autorskie z Sabiną Waszut** – spotkanie z pisarką, promujące najnowszą powieść *Naręczona z Getta* (26 września).
- **Tabu** – spotkanie autorskie z Bernadetą Prandzioch, autorką powieści kryminalnej *Tabu* (9 października).
- **Po kalifacie. Nowa wojna w Syrii** – spotkanie Pawłem Pieniążkiem, dziennikarzem i reporterem, stypendystą Poynter Fellowship in Journalism na Yale University (21 października).
- **Jugosławia – rozsypana układanka** – spotkanie z podróżnikami i autorami przewodników Beatą i Pawłem Pomykalskimi (28 listopada).
- **Koncert życzeń na Boże Narodzenie** – świąteczno-noworoczny koncert, z udziałem Michała Borkowskiego – tenora z Teatru Castello w Mosznej (19 grudnia).

Wydarzenia organizowane w Filii nr 20, w ramach programu Inicjatywa Lokalna: Współczesność i historia czyli kultura na Dąbrówce Małej:

- **Dąbrówka Mała, której nie ma. O nieistniejących obiektach naszej dzielnicy** – spotkanie z Michałem Bulsą, historykiem, archiwistą, muzealnikiem i autorem książek o Katowicach (25 kwietnia).
- **Koleją przez Szopienice i Dąbrówkę Małą** – spotkanie z Krzysztofem Soidą, specjalistą od kolei, autorem książki *Koleje wąskotorowe na Górnym Śląsku* (16 maja).
- **Spotkanie z Agnieszką Frączek** – autorką książek dla dzieci, m.in. poświęconych pięknej polszczyźnie. Spotkanie dla dzieci i rodziców (22 maja).
- **Spotkanie autorskie z Hanną Greń** – autorką kryminałów i thrillerów, m.in. cykli powieści *W Trójkącie Beskidzkim* i *Śmiertelne wyliczanki* (5 czerwca).
- **Z kart historii transportu miejskiego** – spotkanie z dr. Jakubem Halorem autorem i współautorem wielu wykładów, publikacji oraz opracowań, głównie z zakresu historii i perspektyw rozwoju systemów transportowych (26 września).
- **Podróż sentymalna przez Azję cz. 1. Budujemy szkołę; wesela w Kambodży** – spotkanie podróżnicze z Mieczysławem Bieńkiem (10 października).
- **Sekrety Katowic** – spotkanie z publicystką Barbarą Szmatloch i autorem książek poświęconych Katowicom Michałem Bulsą (21 listopada).
- **Podróż sentymalna przez Azję cz. 2. Birma, Borneo, Singapur** – spotkanie podróżnicze z Mieczysławem Bieńkiem (3 grudnia).

Dyskusyjne Kluby Książki

W roku 2019 prowadzone były 4 Dyskusyjne Kluby Książki dla dorosłych czytelników. Kluby działały w: Filii nr 3 przy ul. Gliwickiej 93, Filii nr 7 przy ul. Franciszkańskiej 25, Filii nr 25 przy ul. Chrobrego 2, Filii nr 30 przy ul. Rybnickiej 11.

Przykładowe wystawy wybrane spośród kilkudziesięciu zorganizowanych w minionym roku:

- **Zwierzokracja** – plenerowa wystawa ilustracji do książki *Zwierzokracja* Oli Woldańskiej-Płocińskiej (wystawa całoroczna, Ogród S(ł)ów, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Kto ty jesteś** – patriotyczna wystawa graficzna, udostępniona przez Wydawnictwo Wytwórnia, stworzona w oparciu o książkę Joanny Olech i Edgara Bąka (Filia nr 14, styczeń; Filia nr 6, marzec; Filia nr 11, kwiecień)
- **Odmęty absurdu** – wystawa rysunków autorstwa artystki Anny Kłosowskiej (Filia nr 16, styczeń-luty; Filia nr 30, marzec; Filia nr 17, kwiecień; Filia nr 14, maj)
- **Co w Trawie Piszczą?** – wystawa zdjęć świata roślin i owadów autorstwa Alicji Ramus, prezes Stowarzyszenia „Pomagam, więc jestem” (Filia nr 19, styczeń)
- **Podróż po światach niezbadanych** – wystawa prac Marty Wojtaszek i Miriam Pieniek (Filia nr 30, styczeń)
- **Superbohaterowie** – wystawa w ramach projektu literacko-teatralnego realizowanego przez Teatr „Ateneum” (Filia nr 32, styczeń; Filia nr 14, kwiecień).
- **Buntowniczk**i – wystawa ilustracji do książki *Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek* (Filia nr 17, luty)
- **Dla Ciebie zginął strażak, żołnierz, policjant, a dla mnie tata** – wystawa Fundacji Dorastaj z Nami, pomagającej dzieciom bohaterów (Filia nr 19, luty; Filia nr 6 maj, Filia nr 11 czerwiec)
- **Kobiety, badaczki, czempionki, awanturnice** – wystawa ilustracji Karoliny Matyjaszkowicz (Filia nr 25, luty)

- **Pippi Pończoszanka** – wystawa grafik z książki Astrid Lindgren, ze zbiorów Wydawnictwa Nasza Księgarnia (Filia nr 3, marzec-kwiecień; Filia nr 25, maj)
- **Wystawa** prac podopiecznych Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi we współpracy z wolontariuszami Punktu Wolontariatu Seniorów w dzielnicy Katowice-Załęże prowadzonego przez Stowarzyszenie Matuzalem (Filia nr 3, maj).
- **Maciej Szymanowicz: Różne ilustracje** – wystawa ilustracji (Filia nr 14, kwiecień)
- **Z wody wzięte** – wystawa akwareli uczestników Pracowni Rysunku i Malarstwa Piotra Naliwajki (Filia nr 16, kwiecień-maj)
- **Czarne, białe i szarości** – wystawa grafik Katarzyny Świerczyńskiej (Filia nr 30, kwiecień-maj)
- **Zuzanka i utopce** – plastyczna adaptacja baśni Gustawa Morcinka autorstwa Krystyny Nikiel, absolwentki ASP w Katowicach (Filia nr 32, kwiecień-maj).
- **Ludzie Nauki dla Niepodległej** – wystawa udostępniona przez Stowarzyszenie Nostra Patrumque Memoria (Filia nr 11, maj)
- **Indyjskie klimaty** – wystawa malarstwa Varshy Rajput, artystki z Indii (Filia nr 16, maj-czerwiec).
- **Mój kalendarz** – wystawa prac laureatów regionalnego konkursu plastycznego dla uczniów szkół podstawowych z oddziałami integracyjnymi (Filia nr 32, maj)
- **Seniorzy plastycznie** – wystawa malarstwa i rękodzieła autorstwa uczestników Klubu Seniorów Parku Śląskiego (Filia nr 32, maj).
- **A to Polska właśnie** – wystawa fotografii Beaty Tomali (Filia nr 25, czerwiec)
- **Ekshumowane** – wystawa rysunków Piotra Golonki (Filia nr 30, czerwiec-lipiec)
- **Fotele na staż** – wystawa fotografii autorstwa uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 3 w Katowicach (Filia nr 32, czerwiec-sierpień).
- **Zabawka Tradycyjna. Te co skaczą i fruują, do zabawy zapraszają** – wystawa prac rękodzielniczych Pauliny Reszuty – tradycyjnych zabawek dziecięcych (Filia nr 14, lipiec).
- **Brzechwa dzieciom. Dzieła wszystkie** – wystawa ilustracji do książek Jana Brzechwy, autorstwa Artura Gulewicza, Magdaleny Koziół-Nowak, Joli Richter-Magnuszewskiej i Marianny Sztymy. Wystawa udostępniona przez Wydawnictwo Nasza Księgarnia (Filia nr 16, lipiec-sierpień).
- **Thassos – zielony diament Morza Egejskiego** – wystawa fotografii (Filia nr 25, lipiec).
- **Niesamowity Wszechświat** – wystawa ilustracji do książki Karoliny Bąkowskiej, udostępniona przez Wydawnictwo Nasza Księgarnia (Filia nr 3, sierpień).
- **Drzewa** – wystawa ilustracji Piotra Sochy do książki „Drzewa”, udostępniona przez Wydawnictwo Dwie Siostry (Filia nr 14, sierpień).
- **Lesvos – największy obóz dla uchodźców w Grecji** – wystawa fotografii Agnieszki Gruszki, aktywistki społecznej (Filia nr 30, sierpień).
- **Siła w EB** - wystawa fotografii Agnieszki Majnusz, przedstawiająca życie osób chorych na Epidermolysis Bullosa - pęcherzowe oddzielanie się naskórka (Filia nr 11, wrzesień).
- **Tak powstawała Niepodległa** - wystawa plakatowa (Filia nr 14, wrzesień).
- **Kolory natury** – wystawa malarstwa Andrzeja Sadowskiego (Filia nr 16, wrzesień).
- **Obozy dla uchodźców palestyńskich w Libanie** - wystawa zdjęć Asdikaa Nidal hamada oraz ilustracji Dominiki Różańskiej (Filia nr 30, wrzesień-październik).
- **Natura w obiektywie Katarzyny Sikory** - wystawa fotografii (Filia nr 32, wrzesień).
- **Książka Roku 2018 Polskiej Sekcji IBBY** (Filia nr 11, październik)
- **Polska w obiektywie Katarzyny Sikory** – wystawa fotografii (Filia nr 14, październik)
- **Górny Śląsk – zapomniana historia** – wystawa fotografii Tomasza Widucha (Filia nr 32, październik-listopad)

- **Wschodnie Wybrzeże USA** – wystawa fotografii autora bloga *Antek w podróży* (Filia nr 11, listopad)
- **Magiczny świat Małgorzaty** – wystawa rysunków Małgorzaty Pudlik (Filia nr 14, listopad)
- **Obozy dla uchodźców palestyńskich w Libanie** – wystawa zdjęć i ilustracji z obozów dla uchodźców palestyńskich autorstwa Asdikaa Nidal Hamada oraz Dominiki Różańskiej (Filia nr 16, listopad)
- **Prosty sposób na trudne tematy. Wystawa ilustracji Agnieszki Zapart, autorki Obrazkoterapii** – wystawa (Filia nr 30, listopad-grudzień)
- **Gruzja: u stóp Kaukazu** – wystawa fotografii Malkolma Maćkowiaka (Filia nr 32, listopad)
- **Opowieści z dymkiem** – wystawa prac seniorów z Dziennego domu Pomocy Społecznej (Filia nr 3, grudzień)
- **Magia świąt** – wystawa prac rękodzielniczych autorstwa podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy nr 2 w Katowicach (Filia nr 3, grudzień)
- **Tryptyk Rzymski i inne poematy Jana Pawła II w fotografii Anny van der Cogen** – wystawa fotograficzna (Filia nr 14, grudzień)
- **Świat kobiety** – wystawa obrazów i biżuterii autorstwa Bogusławy Dzik (Filia nr 14, grudzień)
- **W obrazach inne życie...** - wystawa malarstwa i fotografii Janiny Partyki-Pojętej (Filia nr 16, grudzień 2019 – styczeń 2020)
- **Struktura, tekstura, faktura** – wystawa malarstwa Klaudii Osadnik (Filia nr 32, grudzień)

5.1.2 Spotkania autorskie finansowane ze środków DKK

- **Spotkanie z Marcinem Mellerem** – dziennikarzem, publicystą, prezenterem. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki, promujące najnowszą książkę *Nietoperz i suszone cytryny* (18 czerwca, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).
- **Łaska, Wiara i Pokuta. Kryminalny tryptyk Anny Kańtoch** - spotkanie autorskie z Anną Kańtoch, spotkanie finansowane w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (30 września, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

5.1.3 Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział

Głośno o książkach! – happening czytelniczy (23 kwietnia, godz. 11.00-13.00, Plac Kwiatowy, Rynek, Katowice)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach każdego roku organizuje happening czytelniczy z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, przypadającego na dzień 23 kwietnia. Jak zawsze, tak i w tym roku, do wspólnej zabawy zachęcaliśmy przechodniów, mieszkańców Katowic oraz naszych czytelników.

Specjalnie na tę okazję przygotowane biblioteczne stoisko, pełne książek dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zarówno beletrystyki, jak i poezji czy albumów, było wręcz oblegane przez czytelników. Nie trzeba było specjalnie zachęcać do udziału w happeningu – okazuje się, że miłośnicy słowa pisanego nie są wstydliwi i chętnie czytają publicznie, do mikrofonu, fragmenty wybranych przez siebie książek. Doceniamy ten akt odwagi oraz zamiłowanie do literatury, więc każdy czytający został przez nas obdarowany wybraną przez siebie książką. Rozdawaliśmy również piękne róże, będące symbolem święta.

Osoby biorące udział w happeningu miały także okazję zobaczyć jak wygląda brajlowska maszyna do pisania. Zachęcaliśmy do podyktowania tekstu, który następnego pracownik Oddziału Książki Mówionej w Filii nr 1 spisywał alfabetem Braille'a. „Wykropkowane” teksty rozdawaliśmy na pamiątkę.

W happeningu udział wzięło ok. 250 osób.

Fotorelacja z obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich: <https://mbp.katowice.pl/galeria/783-swiatowy-dzien-ksiazki-i-praw-autorskich-2019-fotogaleria>

Narodowe Czytanie. Nowele polskie – po raz ósmy w całej Polsce, a po raz drugi w Ogrodzie Słów przy Filii nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, odbyło się Narodowe Czytanie. W tym roku czytaliśmy 8 nowel polskich pisarzy - Elizy Orzeszkowej, Marii Konopnickiej, Bolesława Prusa, Brunona Schulza, Władysława Stanisława Reymonta, Stefana Żeromskiego, Henryka Sienkiewicza oraz Henryka Rzewuskiego. Swoją obecnością Narodowe Czytanie uświetnili zaproszeni Goście - Sekretarz Stanu z Ministerstwa Sprawiedliwości - Michał Wójcik, Wiceprezydenci Miasta Katowice - Waldemar Bojarun oraz Mariusz Skiba, Zastępca Naczelnika Wydziału Kultury Urzędu Miasta Katowice - Jowita Hercig, Członkini Zarządu Województwa Śląskiego - Beata Białowas oraz radni - Patryk Białas i Krzysztof Kraus. Na scenie pojawili się m.in. Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach - Anna Fałat oraz Wicedyrektor - Ewa Stasiak, bibliotekarze, Czytelnicy i mieszkańcy Katowic, którzy przybyli wspólnie z nami świętować. Nie lada furorę wywołali niewidomi Kuba Wostal i jego głuchoniewidomy tata Krzysztof Wostal z Fundacji Transgresja. Czytali oni fragmenty noweli „Dym” Marii Konopnickiej, spisanej alfabetem brajla. Dla wielu osób obecnych w Ogrodzie Słów była to pierwsza okazja, by zobaczyć w jaki sposób czytają osoby niewidome.

Nasze zaproszenie przyjęły również znakomita reżyser i dyrektor artystyczna Teatru im. Adama Mickiewicza w Częstochowie – Magdalena Piekorz oraz pisarka Ewa Kopsik. Panie opowiedziały o wspólnej pracy nad powieścią „Nieobecność” – opartą na prawdziwych przeżyciach M. Piekorz w walce z boreliozą. Wydarzenie uświetniły koncerty muzyki filmowej w wykonaniu skrzypaczki Sulamity Ślubowskiej i pianisty Mateusza Lasatowicza.

Dla osób biorących udział w Narodowym Czytaniu w Ogrodzie Słów przygotowaliśmy również kiermasz książek antykwarycznych, z bogatą ofertą dla czytelników w każdym wieku. Stoisko sprzedażowe prowadziło również Wydawnictwo Sonia Draga, wydawca powieści M. Piekorz i E. Kopsik. Wraz z dziećmi braliśmy udział w warsztatach literacko-artystycznych, zachęcaliśmy do robienia zdjęć z przygotowanymi rekwizytami nawiązującymi do czytanych w tym dniu nowel. Przedstawiciele Fundacji Transgresja oraz bibliotekarz z Oddziału Książki Mówionej w Filii nr 1 naszej Biblioteki prezentowali działalność fundacji, można było zobaczyć w jaki sposób komunikują się osoby głuchoniewidome, w jaki sposób czytają. Wszyscy chętni mieli okazję otrzymać na pamiątkę napisany na maszynie brajlowskiej dyktowany przez siebie tekst.

Tegoroczne Narodowe Czytanie przyciągnęło do Ogród Słów wielu czytelników zainteresowanych literaturą i chcących wspólnie z innymi poczytać klasyki polskiej noweli. (7 września, Ogród Słów przy Filii nr 14, ul. Piastów 20)

5. Śląskie Targi Książki (6-18 grudnia, Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach była jednym z kilkudziesięciu wystawców podczas 5. Śląskich Targów Książki. Przez trzy dni trwania targów prowadziliśmy kiermasz książek antykwarycznych, gdzie zarówno młodszy jak i starsi miłośnicy literatury mogli znaleźć coś dla siebie. Najmłodszych czytelników oraz ich rodziców zapraszaliśmy do Czytelni pod Sówką – Bibliotecznej Poradni Książkowej, gdzie prezentowaliśmy najwartościowsze książki z bibliotecznego księgozbioru i podpowiadaliśmy, co czytać dzieciom i co podsuwać do czytania młodzieży. W piątek, pierwszego dnia targów, w Forum 1, prowadziliśmy warsztaty literacko-artystyczne Tektokracja, w których udział wzięły dzieci w wieku szkolnym. Tworzyliśmy, na podstawie literatury, własną Wielką Księgę Zwierząt.

Fotogaleria targowa: <https://mbp.katowice.pl/galeria/923-biblioteka-na-5-slaskich-targach-ksiazki-fotogaleria>

5.1.4 Obchody rocznic Powstań Śląskich w Bibliotece

Śląsk – droga do Niepodległej - wystawa udostępniona przez Muzeum Powstań Śląskich (Filia nr 11, styczeń)

Gołąbek niepokoju – uroczysta premiera książki *Gołąbek niepokoju* oraz spotkanie z Kazimierzem Szymeczko, jej autorem. (11 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

100. rocznica Powstań Śląskich – spotkanie z Barbarą Szmatloch, pisarką, felietonistką, publicystką (10 kwietnia, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

Powstania Śląskie – wystawa z okazji 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego (Filia nr 25, wrzesień).

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje.

Najważniejsze przykłady form pracy

Dziecięcy czytelnicy Biblioteki pozostają wierną i niemalejącą grupą użytkowników. Dzięki coraz większej świadomości młodych rodziców, a wręcz mody na czytanie najmłodszym, ze zbiorów i zasobów biblioteki korzystają, wraz z opiekunami, nawet niemowlęta. Cieszy zainteresowanie książkami, cieszy potrzeba odwiedzania biblioteki, uczestniczenia w zabawach, warsztatach, spotkaniach. Biblioteka stara się zapewnić dostęp do literacko i edytorsko nowatorskich i atrakcyjnych książek, bo tych poszukują rodzice i uwielbiają dzieci. Stara się też uatrakcyjnić przestrzeń, wzbogacić dostęp do multimediiów, stwarzać miejsce spotkań, rozbudzać zainteresowania i kreować potrzeby.

5.2.1. Spotkania autorskie i warsztaty dla dzieci

- **Superbohaterowie** – warsztaty dla dzieci, prowadzone przez pracowników Śląskiego Teatru Lalki i Aktora Ateneum (17 stycznia, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A)

- **Szopienicki powstańczy fajer. Czytamy po naszymu w bibliotece szopienickiej** – czytanie bajek w gwarze śląskiej w wykonaniu Leszka Jęczmyka, laureata tytułu Ślązak Roku 2006, artysty ludowego (31 stycznia, Filia nr 19, ul. Obr. Westerplatte 10).

- **Gołąbek niepokoju** – spotkanie autorskie dla dzieci z Kazimierzem Szymeczko i premiera książki *Gołąbek niepokoju* (13 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Obozowe wspomnienia** – spotkanie z prof. Wacławem Długoborskim, więźniem KL Auschwitz (20 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Kocie sprawki – Garfielda życie i myśli** – spotkanie z Piotrem W. Cholewą, tłumaczem książek fantasy, gł. powieści T. Pratchett'a oraz komiksów o Garfieldzie (25 kwietnia, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).

- **Spotkanie z Elżą Piotrowską** – autorką książek dla dzieci, m.in. cyklu *Ciocia Jadzia* czy *Tupcio Chrupcio* (17 maja, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

- **Spotkanie z Agnieszką Frączek** – autorką książek dla dzieci, poświęconych m.in. poprawnej polszczyźnie. Spotkanie dla dzieci i rodziców (22 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Świąteczny łańcuch na naszym Witosa** – integracyjna impreza dla dzieci z Miejskich Przedszkoli nr 13 i 85, w której udział wzięli również pracownicy portalu internetowego Nasze Witosa Załęże. Podczas imprezy wykonywano wspólnie długi łańcuch choinkowy, który

następnie zawieszono na drzewkach rosnących przy wejściu do Filii nr 12 (12 grudnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

Spotkania i warsztaty dla dzieci, organizowane w Filii nr 3 (ul. Gliwicka 93) w ramach realizacji projektu Centrum Społecznościowe Nasze Zależę – I etap. Europejski Fundusz Społeczny:

- **Wierszownik z podróży dookoła Świata** – spotkanie z Łukaszem Dębskim, autorem powieści dla dzieci (17 stycznia).
- **Jak (i po co) być ekoistą** – warsztaty z Arkadiuszem Szarańcem, autorem książki *Żubry lubią jeżyny* (22 stycznia)
- **Pan Apoteker i babcia Zilbersztajn** – spotkanie i warsztaty żydowskiej wycinanki z Katarzyną Ryrych, autorką książek dla dzieci; w ramach III Tygodnia Kultury Żydowskiej (19 lutego)
- **Nie do wiary! W bibliotece dzieją się czary!** – spotkanie z książką dla dzieci, animowane przez aktorów Teatru Maska (12 lutego).
- **Spotkanie z Barbarą Gawryluk** – pisarką, autorką książek dla dzieci, dziennikarką i tłumaczką szwedzkiej literatury dziecięcej (6 marca).
- **Warsztaty teatralne z Teatrem Czarnego Tła** – spotkanie dla dzieci z aktorami Teatru Czarnego Tła, którzy wystawiają sztuki na czarnej scenie, w czarnych kostiumach, używając świecących w świetle UV rekwizytów (12 marca).
- **Zawód: archeolog** – warsztaty archeologiczne z Anną Jaklewicz – podróżniczką, archeologiem i antropologiem (9 kwietnia).
- **Uczą króla dzieci segregacji śmieci** – interaktywne przedstawienie w wykonaniu aktorów Teatru Maska (11 kwietnia).
- **Eko-potwory** – warsztaty artystyczne dla dzieci, z ilustratorem Robertem Romanowiczem (8 maja).
- **Spotkanie autorskie z Łukaszem Wierzbickim** – redaktorem, podróżnikiem, autorem książek dla dzieci, biografem (14 maja).
- **Księga Potworów** – warsztaty artystyczne z ilustratorem Danielem De Latour, skupione wokół książki Michała Rusinka (5 czerwca).
- **Brzuchem do góry** – warsztaty z ilustratorką Urszulą Palusińską (24 lipca).
- **Baśnie na warsztacie** – spotkanie warsztatowe z opowiadaczem baśni Mateuszem Świstakiem (25 lipca).
- **Sposób na nudę** – warsztaty komiksowe z Edytą Bystron (7 sierpnia).
- **Teo, śląski dinozaur** – przedstawienie teatralne w wykonaniu kolektywu Lufcik na korbkę (14 sierpnia).
- **Spotkanie autorskie z Marcinem Pałaszem** – spotkanie z autorem książek dla dzieci (1 sierpnia).
- **Nie tylko o przyjaźni ze zwierzętami** – spotkanie z pisarką Anielą Cholewińską-Szkolik (21 sierpnia).
- **Proszę mnie przytulić** – spotkanie autorskie z Przemysławem Wechterowiczem (10 września).
- **Podróż przez światy i postacie fantastyczne** – spotkanie autorskie z Adamem Faberem – autorem książek z cyklu *Kroniki Jaaru* (17 września).
- **Best Seler i zagadka znikających warzyw** – spotkanie autorskie z Mikołajem Marcelą, w programie promocja najnowszej powieści *Best Seler i tajemnica rodu Kokosów* (23 września).
- **Kramik z wierszami** – dwa przedstawienia teatralne w wykonanie teatru Gabi Art. (24 września).
- **Kawa z kotami** – spotkanie autorskie z Agnieszką Tyszką (25 września).

- **Baw się czytaniem** – spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem, autorem książki *Czy wojna jest dla dziewczyn?* (26 września).
- **Dom nie z tej Ziemi** – spotkanie autorskie dla dzieci z pisarką Małgorzatą Strękowską-Zarembą (1 października).
- **Spotkanie autorskie dla dzieci z pisarką Elizą Piotrowską** (21 października).
- **Warsztaty detektywistyczne z Zofią Staniszewską**, autorką książek dla dzieci (8 listopada).
- **Spotkanie autorskie z Dorotą Suwalską** – pisarką, autorką powieści dla młodzieży, m.in. *Tabletki na dorosłość* (18 listopada).
- **Przyjaciel Małego Księcia** – przedstawienie teatralne dla dzieci, w wykonaniu kolektywu artystycznego Lufcik na korbkę (4 grudnia).
- **Spotkanie autorskie z Wojciechem Widlakiem**, autorem książek dla dzieci, m.in. o Panu Kuleczce (11 grudnia).

KALENDARIUM IMPREZ LITERACKICH I EDUKACYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Szopienicki powstańczy fajer. Jasełka w gwarze śląskiej – przedstawienie w wykonaniu dzieci z Osiedla Bagno dla dzieci z Szopienic (30 stycznia, Filia nr 19, ul. Obr. Westerplatte 10).

Ferie z Książką 2019 *Muzyczne Harce* (11-22 lutego)

Podczas tegorocznych ferii zimowych 11-22 lutego 2019 roku zaprosiliśmy młodych czytelników Biblioteki do udziału w akcji Ferie z Książką pod hasłem „Muzyczne Harce” i skupiliśmy się na muzyce w rozmaitych jej aspektach: poznawaliśmy dźwięki, instrumenty, tańce, kompozytorów i muzyków. Zorganizowaliśmy dla dzieci zajęcia literackie, plastyczne, taneczne, multimedialne, ruchowe, koncerty, rozgrywki gier planszowych, spotkania autorskie: z Katarzyną Ryrych i Izabellą Klebańską. Atrakcją były spotkania z muzykami IPiUM „Silesia”, skrzypkiem Oskarem Radwańskim, grupą tańca indyjskiego Indian Dance Group Natarang oraz irlandzką sekcją taneczną RubiRin Śląskiego Klubu Fantastyki, wyjścia do Ważnego Miejsca, Działu Teatralno – Filmowego Muzeum Historii Katowic, Harcerskiego Muzeum Etnograficznego. Dzięki życzliwości instytucji kultury w Katowicach udało się odwiedzić również Teatr Śląski im. S. Wyspiańskiego, Filharmonię Śląską im. H.M. Góreckiego, Bibliotekę Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego oraz Radio eM i zwiedzić miejsca zazwyczaj niedostępne dla osób z zewnątrz.

Dzieciom bardzo podobały się zajęcia upcyklingowe, podczas których tworzyły własne instrumenty, wykorzystując przedmioty codziennego użytku, takie jak plastikowe kubki, gumki, pudełka, a następnie tworzenie własnych kompozycji i zespołów muzycznych. Dużą popularnością cieszyły się quizy i zagadki muzyczne, rozgrywki gier planszowych i wymyślanie własnych gier, związanych z tematyką zajęć. Ciekawość budziły warsztaty pokazujące muzykę jako wynalazek, eksperymenty z dźwiękami wydawanymi przez przedmioty nas otaczające (np. książki) i głosami natury.

Spotkanie finałowe odbyło się 21 lutego w Filii nr 16, na które przybyły dzieci z Os. Tysiąclecia, Dębu, Józefowca, Ligoty, Os. Paderewskiego, Bogucic, Dąbrówki Małej, naszym gościem była Izabella Klebańska – pisarka, absolwentka Akademii Muzycznej w Łodzi, która w swoich książkach (*Jak dżdżownica Akolada o muzyce opowiada*, *Muzyczna zgraja*, *Jak tańczono przed wiekami* i in.) w wesoły i przystępny sposób popularyzuje muzykę wśród najmłodszych. Autorka opowiadała o swoich książkach, przy pomocy skrzypiec wyjaśniała muzyczne pojęcia i zachęcała dzieci do zabaw ruchowych, a nawet nauczyła je XIII-wiecznego francuskiego tańca. Na koniec spotkania można było zdobyć autograf naszego Gościa. Na

zakończeniu uczestnicy „Muzycznych Harców” otrzymali książkowe podarki oraz gadżety z Urzędu Miasta Katowice.

Z polecanych lektur związanych z tematyką ferii największym zainteresowaniem ze strony młodszych uczestników cieszyły się Geoffroya de Pennarta *Orkiestra krowy Zosi*, Karli Kuskin *Filharmonicy się stroją*, Pedra Alcade i Julia Antonio Blasco *Zwierzęta muzycy* oraz książki Izabelli Klebańskiej *Jak dżdżownica Akolada o muzyce opowiada*, *Muzyczna zgraja*, *Jak tańczono przed wiekami*. Starsi chętnie sięgali po następujące pozycje: *12 półtonów* Zuzanny Kisielewskiej, *Co tak pięknie gra* Włodzimierza Izbana i Krzysztofa Zięby, *M.U.Z.Y.K.A* Michała Libery i Michała Mendyka, *Muzyka – jakie to proste!* Carol Vorderman, Justyny Bednarek *W to mi graj! Bajki muzyczne* Justyny Bednarek, *Bach, Beethoven i inne chłopaki*, czyli *historia muzyki wyłożona wreszcie jak należy* Davida W. Barbera, *Odlotowa muzyka* Michaela Coxa.

W akcji Ferie z Książką wzięły udział filie: 3, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 38 (akcja zamknięta w filii szpitalnej). Część akcji była prowadzona dla grup zorganizowanych: 11, 19, 21, 27, 30, 33, w pozostałych - akcja otwarta, dla czytelników Biblioteki w wieku 7-12 lat. Przeprowadzono 162 spotkania z książką, w których wzięło udział 1395 dzieci. Feryjne spotkania w bibliotekach cieszyły się dużym zainteresowaniem grup zorganizowanych z instytucji na co dzień współpracujących z filiami Biblioteki – przedszkoli miejskich i prywatnych, świetlic środowiskowych, szkół podstawowych organizujących półkolonie w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych.

Fotogaleria

feryjna:

<https://mbp.katowice.pl/galeria/722-ferie-z-ksiazka-2019-fotogaleria>

Dzień Bibliotekarza (8 maja), XVI Ogólnopolski Tydzień Bibliotek #biblioteka (8-15 maja)

Z okazji świąt – bibliotekarskiego i bibliotecznego – w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach odbyły się literackie akcje, warsztaty i zabawy dla najmłodszych czytelników, a także quizy wiedzy dla czytelników dorosłych.

Tegoroczne hasło przewodnie Tygodnia Bibliotek brzmiało #biblioteka i skupiało się na działalności bibliotek w Internecie – m.in. w mediach społecznościowych.

30. urodziny Elmera (25 maja)

Z okazji 30. urodzin Elmera – kolorowego słonia w kratkę stworzonego przez brytyjskiego pisarza Davida McKee – filie biblioteczne zorganizowały szereg imprez tematycznych dla dzieci. Najmłodszy czytelnicy poznali postać Elmera, starsi z kolei mieli szansę przypomnieć sobie jego przygody.

<https://mbp.katowice.pl/blog/805-30-urodziny-elmera>

XVIII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom *Sportowcy czytają dzieciom. Wychowanie przez sport i czytanie* (1-8 czerwca 2019 r.)

Z okazji odbywającego się już po raz 18. Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom, w filiach MBP odbyły się spotkania literackie dla najmłodszych. Brali w nich udział głównie zaproszeni mali goście z zaprzyjaźnionych przedszkoli, a także ich trochę starsi koledzy ze szkół podstawowych. W ramach Tygodnia zaprosiliśmy do Biblioteki także dzieci z rodzicami: **XVIII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom** – quiz literacki dla dzieci i dorosłych (3 czerwca, Filia nr 19, ul. Obrońców Westerplatte 10)

Dzień Dziecka w bibliotece! Dzwonnik z Notre-Dame – przedstawienie Teatru Błaszany Bębenek dla dzieci. Ponadto: wspólne głośne czytanie oraz gry i zabawy sportowe z rodzicami (4 czerwca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21)

Sportowy elementarz – spotkanie z Anną Nowak, bibliotekarką i maratonką, która opowiedziała o tym, jak można łączyć pasję uprawiania sportu z miłością do literatury (4 czerwca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47)

Zaczytaj się w plenerze – impreza literacka dla dzieci oraz rodziców połączona z głośnym czytaniem bajek i zajęciami plastycznymi. Impreza plenerowa, na dachu budynku (6 czerwca, Filia nr 17, ul. Krzyżowa 1)

Spotkanie autorskie z Arturem Czekajskim – spotkanie z lokalnym poetą, autorem tomików poezji *Szuflada słów* oraz *Bajkowa natura Artura* (8 czerwca, Filia nr 26, ul. Samsonowicza 27).

Cała Polska czyta dzieciom i Murcki i też! – plenerowy piknik rodzinny, organizowany we współpracy ze Świetlicą Środowiskową św. Agaty. Podczas imprezy występ artystyczny zaprezentowały dzieci z Miejskiego Przedszkola nr 72, odbyły się również warsztaty literackie, wspólne czytanie na trawie, uczestnicy mieli okazję pooglądać ogromne bańki mydlane (14 czerwca, Filia nr 26, ul. Samsonowicza 27).

Lato z Książką 2019 – Luftuj się z Biblioteką!

Tego lata *luftowaliśmy* swoje myśli, uczyliśmy się *nicnierobienia* i zażywaliśmy książkowej jogi. Odwoływaliśmy się do kultury i tradycji śląskiej, w której to dzieci przebywały na podwórkach przez większość dnia. W lipcu i sierpniu akcja *Luftuj się z Biblioteką* odbyła się w **20 filiach bibliotecznych**. Tematyka spotkań była skierowana do młodych niedorosłych (7-12 lat). W **356** spotkaniach ze słowem, warsztatach i zabawach literackich uczestniczyło **1148** dzieci, zaś frekwencja podczas literackiego lata wyniosła **3243**. Odkryta na nowo przestrzeń nęciła dotychczasowych użytkowników nowoczesnych technologii, prostotą i kreatywnością. Podczas „luftowania” uświadamiali sobie, jak ważną rolę odgrywa powietrze, co można robić będąc na powietrzu i jak o to powietrze należy dbać. Podczas podjętych działań warsztatowych, które pozwoliły ukierunkować nasze myśli, braliśmy przykład z Dzieci z Bullerbyn, które spędzały na łonie przyrody cały swój czas, wymyślając kreatywne zabawy. Udowodniliśmy, że kontakt z przyrodą niesie ze sobą pozytywny wpływ na funkcjonowanie i rozwój organizmu, a także oddziałuje na odporność organizmu.

Naszymi specjalistami od luzu byli: **Urszula Palusińska** (autorka i ilustratorka Brzuchem do góry, laureatka nagrody Bologna Ragazzi Award i tytułu Książki Roku 2017 Polskiej Sekcji IBBY w kategorii graficznej), **Piotr Bielski** (jogin śmiechu, który nie tylko pobudził nas do kreatywnego działania, ale i pokazał, że książkowa joga istnieje), **Edyta Bystron** (autorka publikacji niezależnych, za pomocą zinów pokazała sposób na nudę, podczas warsztatów komiksowych), **Marcin Palasz** (autor książek kryminalno-detektywistycznych o psie Elfie, wielokrotnie nominowany i nagradzany w najważniejszych konkursach literackich – Nagroda Literacka im. Kornela Makuszyńskiego, czy Książka Roku), **Wojciech Grajkowski** (doktor biologii, niegdyś badacz w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego PAN, autor książek *Pszczoly* i *Drzewa*, poprowadził warsztaty przyrodnicze w Ogrodzie Słów), **Mateusz Świstak** (opowiadacz, który poprowadził dla uczestników akcji *Baśnie na warsztacie*), **Aniela Cholewińska-Szkolik** (autorka serii *Przyjaciele zwierząt* o polskiej przyrodzie i zwierzętach, serii patronuje WWF), **Teatr Lalki i Aktora ATENEUM** (teatr lalkowy, gdzie podczas wakacyjnej wizyty animatorka Anna Nowak przeprowadziła warsztaty parateatralne wokół spektaklu i książki *Piaskowy Wilk* A. Lind), **Teatr Gabi Art**, kolektyw teatralny **Lucik na korbkę**, **Teatr TRIP** (przygotowały przedstawienia dla różnej pod względem wieku niedorosłej publiczności). Ponadto w filiach bibliotecznych oglądać można było cztery

wystawy: **Niesamowity wszechświat i Brzechwa dzieciom** (wystawy udostępnione przez Wydawnictwo Nasza Księgarnia), **Drzewa** Piotra Sochy i Wojciecha Grajkowskiego (wystawa udostępniona przez Wydawnictwo Dwie Siostry) oraz plenerową wystawę w Ogrodzie Słów – **Zwierzokracja** (Oli Woldańskiej-Płocińskiej i Wydawnictwa Papilon).

Fotogaleria Lata z Książką: <https://mbp.katowice.pl/galeria/833-lato-z-ksiazka-2019-fotogaleria>

CYKLICZNE SPOTKANIA LITERACKIE I EDUKACYJNE DLA DZIECI

- Dyskusyjne Kluby Książki dla dzieci

Biblioteka prowadzi 6 Dyskusyjnych Klubów Książki dla dzieci: w Filii nr 5 Mł., ul. Franciszkańska 33; w Filii nr 12, ul. Witosa 18 B; w Filii nr 14, ul. Piastów 20; w Filii nr 16, ul. Wajdy 21; w Filii nr 22 przy ul. Słowiańska 1 oraz w Filii nr 36 przy ul. Gen. Hallera 28.

- Czytanie na dywanie

Od stycznia 2017 roku Biblioteka prowadzi cykl promujący głośne czytanie książek dla dzieci zatytułowany *Czytanie na dywanie*. W każdy wtorek o godz. 17.00 w Filiach nr: 4, 5 Mł., 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 16, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 36 oraz w Filii nr 38 w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka (tutaj wyjątkowo o godz. 14.00), a także w środy w Filiach nr 3, 19, 22 i 33, bibliotekarze (a nierzadko rodzice, dziadkowie czy zaproszeni goście) głośno czytają dzieciom przez co najmniej 30 minut.

- 3B. Bajtel – Bajka – Biblioteka

Zajęcia literackie przeznaczone dla dzieci w wieku od niemowlęctwa do trzeciego roku życia, organizowane w Filiach nr 32 i 33. Spotkania służą zaznajamianiu dzieci z literaturą, zaszczepianiu w nich zamiłowania do książek, a wszystko w miłej atmosferze zabawy. Wraz z rodzicami/opiekunami oraz pracownikami biblioteki najmłodszy poznają świat bajek i baśni. Spotkania odbywają się raz w miesiącu.

- Biblioteczny Klub Młodych Rodziców

Cykliczne spotkania dla rodziców dzieci w wieku 0-3 lata. Podczas spotkań Klubu rozmawiamy na tematy związane z rodzicielstwem, edukacją, zdrowiem; co jakiś czas udział w spotkaniach biorą osoby związane zawodowo z tematyką rodzicielstwa/dzieci. W czasie gdy dorośli rozmawiają, dzieci mają okazję zapoznawać nowe znajomości w swojej grupie rówieśniczej. Spotkania odbywają się w Filii nr 32, w 2., 4. i 5. środę miesiąca.

- Laboratorium SZTUKI

Warsztaty plastyczne skierowane są do dzieci w wieku od 5 do 10 lat, które mają ochotę rozwijać swoje zdolności artystyczne. Program wypełniony jest ciekawymi zajęciami. Dzieci uczą się malowania, rysowania, kolażu, poznają ciekawe techniki plastyczne. Prace wykonywane różnymi technikami np.: ołówek, pastele, tusz, origami, a także przy użyciu plasteliny, masy solnej itp. Prace wykonane podczas zajęć eksponowane są następnie w filiach, od czasu do czasu organizowane są większe ich wystawy.

- Planszówki w F17

Filia nr 17 posiada gry dla osób w różnym wieku i o różnym poziomie zaawansowania. Dostępne są dla czytelników w godzinach otwarcia biblioteki, natomiast we wtorki organizowane są specjalne spotkania podczas których można podszkolić się pod okiem pracowników filii. Pełna lista gier dostępnych w Filii nr 17 dostępna jest w placówce oraz pod linkiem: <http://mbp.katowice.pl/aktualnosci/130-planszowki-w-f-17>

- Kreatywna Biblioteka

Warsztaty artystyczno-literackie dla dzieci i rodziców, odbywające się w każdy drugi i czwarty czwartek miesiąca w Filii nr 17.

- Kluby Gier Planszowych

We współpracy z producentem gier planszowych Granna, utworzyliśmy w filiach nr 19, 20, 23 oraz 33 Kluby Gier Planszowych. Organizowane są cyklicznie, raz w miesiącu, spotkania dla najmłodszych miłośników gier planszowych, w Filii nr 19 spotkania odbywają się przez cały miesiąc, w miarę zapotrzebowania .

- Art Zone

Warsztaty plastyczne z elementami języka angielskiego dla dzieci, odbywały się w 2 i 4 środę miesiąca w godz. 16.00-16.30, w Filii nr 19.

- **Poszukiwanie wiedzy i zabawy** – spotkania literackie i edukacyjne, warsztaty parateatralne dla dzieci uczących się w tzw. homeschoolingu szkoły podstawowej. Spotkania odbywają się cyklicznie w Filii nr 6.

- Lekcje biblioteczne i wyjścia do biblioteki

Jedną z najpopularniejszych form pracy z czytelnikiem dziecięcym są lekcje biblioteczne. Głównym celem tego typu zajęć jest zapoznanie młodego czytelnika z biblioteką, praktyczną prezentacją sposobów korzystania z biblioteki, jej agend, zbiorów oraz urządzeń. W naszej ofercie znajdują się lekcje dostosowane do różnych poziomów kształcenia, wzbogacone o nowoczesne pomoce dydaktyczne. Lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z zakresu przysposobienia bibliotecznego, podstaw bibliografii i informacji naukowej z wykorzystaniem komputerowych baz danych oraz tematyczne - na zamówiony temat, prowadzone są przez wszystkie filie Biblioteki.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia łącznie przeprowadzono 212 lekcji z udziałem 4145 uczniów oraz oprowadzono 121 wycieczek (1932 uczestników).

5.2.2. Spotkania autorskie finansowane ze środków DKK

- **Spotkanie z Wojciechem Widlakiem** – autorem książek dla dzieci, m.in. cyklu o Panu Kuleczce (6 czerwca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

5.2.3 Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział

Jak nie czytam, jak czytam! – udział w ogólnopolskim happeningu czytelniczym, organizowanym w Katowicach po raz 4. W trakcie wydarzenia czytano wspólnie fragmenty „Szóstej klepki” Małgorzaty Musierowicz, przeszedł barwny korowód uczestników, a młodszych i starszych uczniów zachęcano do czytania książek. Biblioteka przygotowała stoisko zagadek literackich z materiałami promującymi najbliższe wydarzenia (8 czerwca, Rynek, Katowice).

Noc Bibliotek „Znajdźmy wspólny język” (5 października 2019 r.)
Co roku wybrane filie MBP w Katowicach biorą udział w ogólnopolskiej imprezie Noc Bibliotek. W tym roku, do akcji zatytułowanej „Znajdźmy wspólny język” przyłączyły się filie nr 3, 6, 11 i 32. Gośćmi specjalnymi wieczornych imprez byli najmłodsi czytelnicy, i to z myślą o nich zorganizowane zostały gry, zabawy i wspólne czytanie, choć nie zabrakło akcentów międzypokoleniowych – z atrakcji korzystały dzieci i ich rodzice. Filia nr 3 skoncentrowała się na komiksach i ich tworzeniu, w Filii nr 6 zorganizowano rodzinne zabawy słowotwórcze, w Filii nr 11 odbyły się zabawy inspirowane bibliotecznymi labiryntami i zakamarkami, na co dzień niedostępnymi dla czytelników, z kolei uczestnicy Nocy Bibliotek w Filii nr 32 mieli okazję poznać obce dla nas języki Kosmitów czy szyfry z różnych uniwersum...

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników

6.1. Stan i ocena działalności filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach

Biblioteka posiada dwie filie zlokalizowane w szpitalach: dla dorosłych - Filię nr 34 (ul. Medyków 14) w **Centralnym Szpitalu Klinicznym** im. prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz dla dzieci - Filię nr 38 (ul. Medyków 16) w **Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach**.

Filia nr 38 jest miejscem bardzo chętnie odwiedzanym przez rodziców z dziećmi – pacjentami GCZD. Z roku na rok wzrasta liczba dzieci korzystających z propozycji biblioteki na miejscu, czyli z księgozbioru, programów edukacyjnych oraz zajęć na ekranie multimedialnym. Odwiedzają ją także nauczyciele, którzy przyprowadzając dzieci do biblioteki urozmaicają im czas spędzany w szpitalu. Zajęcia przygotowane dla małych pacjentów z GCZD miały oprócz funkcji zabawowych spełniać funkcję terapeutyczną. Stosowane metody głośnego czytania, dialogów, elementów pedagogiki zabawy i dramy miały na celu wzmocnienie własnej samooceny, sprawdzenia się w grupie rówieśniczej itp

Także Filia nr 34, której oferta skierowana jest do osób dorosłych cieszy się uznaniem i potrzeba jej istnienia potwierdzana jest każdego dnia w bezpośrednim kontakcie z chorymi.

Biblioteka pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej – współpracuje m.in. z Warsztatem Terapii Zajęciowej „Promyk”. Organizuje indywidualne zajęcia praktyczne oraz warsztaty umiejętności praktycznych dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

6.2. Liczba czytelników i wypożyczeń w filiach szpitalnych:

Liczba czytelników i wypożyczeń w filiach szpitalnych

Filia szpitalna	Stan księgozbioru ogółem		Liczba czytelników		Wypożyczenia	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
Filia nr 34	4.126	4.101	1.315	1.257	11.324	10.558
Filia nr 38	2.657	2.573	1.717	1.650	8.388	8.207

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

Zbiory książki mówionej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach to **29372** egzemplarzy, w tym:

855 – tytułów na kasetach magnetofonowych

1.597 – tytułów w formacie Czytaka i **1.955** LARIX

- w Oddziale Książki Mówionej Filii nr 1, zakupione w Polskim Związku Niewidomych lub pozyskane na podstawie porozumienia ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom

Niepełnosprawnym "Larix", udostępniane wyłącznie osobom niepełnosprawnym (licencja na podstawie Art.33¹ Ustawy o prawie autorskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631)

oraz

24.893– tytułów na płytach CD w Filiach nr: 1,6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 25, 26, 28,31, 32, 33, 35, 36, 5Mł, 9

- dostępnych dla wszystkich czytelników, które chętnie są wypożyczane przez osoby starsze na terenie całego miasta.

Do zbiorów Biblioteki w 2019 r. przybyły ogółem **2734** audiobooki na kwotę **48.743,87 zł.**(w 2018 r. 4.642 audiobooki na kwotę 74.673,28 zł), głównie dzięki środkom pozyskanym z Budżetu Obywatelskiego. Katowic.

6.4. Stanowiska komputerowe i inne sprzęty techniczne przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku

Oddział Książki Mówionej posiada sprzęt przystosowany dla osób z dysfunkcją wzroku: powiększalnik elektroniczny MyReader, stanowisko komputerowe przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku wyposażone w linijkę brajlowską oraz program Windows Eyes, posługujący się syntezatorem mowy oraz 6 szt. Czytaka Plus. Ponadto w ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących” realizowanego przez Stowarzyszenie „Larix” użyczono bibliotece 3 szt. Czytaka Plus.

Z możliwości wypożyczenia Czytaka skorzystało 69 osób.

6.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych

Biblioteka pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej – współpracuje m.in. z Warsztatem Terapii Zajęciowej „Promyk”. Organizuje indywidualne zajęcia praktyczne oraz warsztaty umiejętności praktycznych dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

PROMOWANIE TWÓRCZOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH organizowanie w 2019 roku wystaw i spotkań z twórcami niepełnosprawnymi

W dn. 8 marca br. odbyło się w Filii nr 1, w ramach cyklu Nie-Zwykli, spotkanie z Łukaszem Żelechowskim – niewidomym podróżnikiem i alpinistą, dziennikarzem. Łukasz Żelechowski jest również współautorem (wraz z Katarzyną Pinkosz) książki *O dwóch takich... teraz Andy* opowiadającej o zdobyciu przez niego oraz Piotra Pogona – maratończyka i fundaisera chorującego na nowotwór, po resekcji płuca – Aconcagui, najwyższego szczytu oby Ameryk, zaliczanego do Korony Ziemi. Podczas spotkania autor nie tylko opowiadał o swoim wyczynie oraz życiu codziennym osoby niewidomej; promował również książkę.

We wrześniu w Filii nr 11 oglądać można było wystawę fotografii "Siła w EB". Zdjęcia, wykonane przez Agnieszkę Majnusz, aktywistkę na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami, przewodniczkę osób głuchoniewidomych, przedstawiały życie codzienne osób chorych na Epidermolysis Bullosa (EB - pęcherzowe oddzielanie się naskórka). Jednym z bohaterów

fotoreportażu jest pochodzący z Katowic Przemysław Sobieszczuk - mówca motywacyjny, aktywista społeczny, człowiek walczący o prawa chorujących w Polsce na EB, sam walczący z tą chorobą.

IMPREZY INTEGRACYJNE ORGANIZOWANE CYKLICZNIE - spotkania o zasięgu miejskim organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi

11 lutego - Światowy Dzień Chorego - imprezy literackie i edukacyjne, przeprowadzane w zaprzyjaźnionych ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w Filiach szpitalnych: 34 i 38.

Żywa Biblioteka/Human Library Katowice Zmierz się z uprzedzeniami! (6 czerwca 2019 r., godz. 9.00-18.00, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Tegoroczna, siódma już, Żywa Biblioteka/Human Library Katowice odbyła się 6 czerwca w Filii nr 16 Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. Wajdy 21 (Katowice-Bogucice). W tej edycji Żywej Biblioteki można było porozmawiać m.in. z osobą całkowicie głuchoniewidomą, matką samotnie wychowującą uzależnionego syna, byłym bezdomnym i jednocześnie byłym narkomanem, ekologiem, byłym więźniem, muzulmanką, lesbijką, dwoma transmężczyznami, policjantem, weganką, Hinduską, człowiekiem-motyłem (osobą chorującą na Epidermolysis Bullosa) czy z osobą chorującą na depresję o podłożu nerwicowym. W trakcie jednodniowego wydarzenia odbyło się ponad 60 rozmów.

Patronat Honorowy nad Żywą Biblioteką objęli Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Prezydent Miasta Katowice. Partnerami wydarzenia były Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym – Jednostka Śląska, Stowarzyszenie Tęczówka oraz Human Library Organization.

Galeria zdjęć: <https://mbp.katowice.pl/galeria/817-zywa-biblioteka-2019-fotogaleria>

SPOTKANIA INTEGRACYJNE ORGANIZOWANE W FILIACH MBP WE WSPÓŁPRACY Z INSTYTUCJAMI EDUKACYJNYMI I OPIEKUŃCZYMI

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach współpracuje z wieloma instytucjami edukacyjnymi i opiekuńczymi. Organizowane w ramach tej współpracy spotkania mają charakter integracyjny. Kierowane są zarówno do osób starszych, uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym z placówek integracyjnych jak i do osób niepełnosprawnych oraz objętych opieką przez zakłady opiekuńcze, domy pomocy czy świetlice środowiskowe.

W ramach działań integracyjnych, MBP współpracuje z wieloma instytucjami, takimi jak: Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Pielęgnacyjny „Karolinka”, Dzienny Dom Pomocy Społecznej Bogucice-Zawodzie, Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”, Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka, Stowarzyszenie „Przystań”, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Świetlica Środowiskowa Św. Agaty, Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowe „Odrodzenie”, Klub Seniora „Zakątek”, Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” oraz ze Środowiskowymi Domami Samopomocy dla Niepełnosprawnych, Rodzinnymi Domami Pomocy Społecznej oraz Szkołami i Przedszkolami, które posiadają oddziały lub klasy integracyjne.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach od kilku lat prowadzi różnorodne działania na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i wykluczonych. Jednym z zadań MBP jest zwiększenie udziału tych osób w imprezach kulturalnych, artystycznych i rekreacyjnych. Ponadto, biblioteka stara się promować i prezentować twórczość artystyczną i kulturalną osób niepełnosprawnych.

Cyklicznie w Filii nr 1 z Oddziałem Książki Mówionej odbywały się spotkania i lekcje biblioteczne pt. „W świecie niewidomych” oraz „Porozmawiajmy o niepełnosprawności”.

W Filii nr 3 regularnie odbywały się spotkania literacko-edukacyjne dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych nr 2 oraz pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 7. We współpracy z Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowym „Odrodzenie”, Filia nr 10 organizowała dla pacjentów zajęcia integracyjne (głośne czytanie, gry i zabawy). Na oddziałach szpitalnych Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka, Filia nr 38 przeprowadzała imprezy edukacyjne (konkursy, zabawy literackie, pomoc w nauce), a Filia nr 27 organizowała spotkania integracyjne i czytanie dla mieszkańców Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej. Z kolei Filia nr 12 prowadziła zajęcia dla osób starszych w Niepublicznym Zakładzie Opiekuńczo-Pielęgnacyjnym „Karolinka”. Filia nr 20 regularnie organizowała wydarzenia literackie dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 25+.

Od wielu lat biblioteka zatrudnia i przyjmuje na staż osoby o różnym stopniu niepełnosprawności. Umożliwia również odbywanie praktyk podopiecznym Warsztatów Terapii Zajęciowej „Promyk”.

MBP systematycznie stara się likwidować bariery architektoniczne w poszczególnych filiach Biblioteki, które przystosowywane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto, pracownicy wszystkich filii odwiedzają chorych i niepełnosprawnych czytelników, w celu dostarczania im do domu książek, czasopism i książki mówionej.

ZAJĘCIA CYKLICZNE DLA DOROSŁYCH

W filiach MBP prowadzone są zajęcia edukacyjne dla dorosłych z zakresu podstawowej obsługi komputera, w tym m.in. programów z pakietu OpenOffice, poczty elektronicznej oraz Internetu. Osoby chętne nauczenia się obsługi elektronicznego katalogu OPAC również mają szansę wziąć udział w zajęciach przyuczających.

- **Klikam, surfuję, mailuję** – propozycja konsultacji komputerowych dla osób starszych (Filia nr 3)
- **Seniorzy i Wirtualny Świat** – podstawy obsługi komputera dla seniorów (Filia nr 6)
- **Komputerowe Abecadło** – zajęcia komputerowe dla seniorów (Filia nr 7)
- **Zajęcia komputerowe dla seniorów oraz zajęcia komputerowe dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku** – spotkania w Filii nr 8.
- **Warsztaty komputerowe dla dorosłych** – spotkania w Filii nr 10.
- **Senior Inter@ktywny** – warsztaty komputerowe dla osób starszych (Filia nr 11).
- **Pomyszkuj w Internecie** – indywidualne spotkania dla seniorów (Filia nr 13)
- **Do Internetu jeden krok...** - zajęcia internetowe dla seniorów (Filia nr 14)
- **OPAC dla seniora** – indywidualne szkolenia z zakresu obsługi konta czytelnika w katalogu OPAC (Filia nr 15).
- **Cyfrowy świat 60+** - warsztaty komputerowe dla seniorów (Filia nr 15).
- **Komputerowe ABC** – propozycja konsultacji komputerowych dla osób starszych (Filia nr 16)
- **Dojrzały Internet czyli nie tylko dzieci buszują w Sieci** – warsztaty komputerowe dla dorosłych (Filia nr 23).
- **Z komputerem za pan brat** – zajęcia dotyczące korzystania z komputera oraz poruszania się w Internecie (Filia nr 19).
- **OPAC - znamy, korzystamy** – szkolenie dla seniorów (Filia nr 24)
- **OPACowane inaczej!** – szkolenie z katalogu OPAC (Filia nr 6)
- **Polska cyfrowa równych szans** – warsztaty komputerowe dla seniorów (Filia nr 27)
- **Klub Komputerowy Myszka** – nauka korzystania z komputera, Internetu, pomoc w pisaniu CV (Filia nr 32)

- **Warsztaty komputerowe dla dorosłych** – warsztaty z podstaw obsługi komputera (Filia nr 33).

Aktualne informacje o terminach zajęć komputerowych znajdują się na stronie internetowej Biblioteki, w zakładce „Zajęcia komputerowe”.

6.6. Cudzoziemcy w bibliotece – wielkość grupy, narodowość, oferta biblioteki, ewentualne problemy, formy współpracy, oczekiwania

Wśród mieszkańców Katowic coraz większą grupę stanowią cudzoziemcy. Dużą i zauważalną jej częścią są Ukraińcy, którzy nie tylko pracują ale i coraz częściej osiedlają się w Polsce na stałe. Ich potrzeby są zatem większe i bardziej skonkretyzowane. Przekazali, za pośrednictwem jednego z radnych prośbę o poszerzenie zbiorów Biblioteki o literaturę w języku ukraińskim. Ponieważ MBP posiada usytuowaną w ścisłym centrum miasta filię obcojęzyczną, tam powstał zbiór takiej literatury. Książki pozyskano poprzez darowizny: ze stoiska Ambasady Ukrainy na Warszawskich Targach Książki, od czytelników, ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Nadwornej, Obwód Iwanofrankowski przekazane przez mieszkających w Polsce Ukraińców. Zakupiono je też w hurtowni Azymut i od Fundacji Termopilska, do której zwrócono się w tej sprawie.

W Filii nr 10 cykliczne zajęcia nauki języka polskiego dla cudzoziemców prowadzone przez wykwalifikowanego pracownika Biblioteki. W zajęciach tych uczestniczą różni obcokrajowcy pragnący uczyć się czy doskonalić swoją znajomość polszczyzny. Z zajęć skorzystali m.in. Finowie, a systematycznie korzystają z nich właśnie Ukraińcy.

Dzięki cyklowi Wielokulturowy Śląsk, realizowanemu w Filii nr 11 mieli oni także możliwość zaprezentowania siebie i swojego potencjału oraz nawiązania nowych znajomości w naszym mieście: - podczas spotkania z Tolją Pikaliukiem, obywatelem Ukrainy mieszkającym w Katowicach, założycielem Fundacji Projekt Wsparcia "Nowe Miejsce", odbył się również koncert Zespołu Śpiewu Tradycyjnego Kuczeryki, z repertuarem tradycyjnych pieśni ukraińskich (26 września).

DZIAŁANIA OUTDOROWE

II Rodzinna Majówka – udział Filii nr 17 w imprezie organizowanej przez Miejski Dom Kultury Koszutka, Filia Dąb. Biblioteka przygotowała strefę *Włącz emocje!*, a w niej m.in. kiermasz książek antykwarycznych, Kreatywny Kącik Plastyczny dla najmłodszych oraz literackie zagadki i niespodzianki dla dzieci (11 maja, plac przed siedzibą MDK Koszutka, Filia Dąb).

Biblioteczne planszowanie. Spotkajmy się na Rynku – plenerowe rozgrywki gier planszowych dla młodszych i starszych miłośników gier, organizowane przez Filię nr 26 (16 maja, Rynek, Murcki).

Festyn Rodzinny. V dni Osiedla Witosa – udział Filii nr 12 w festynie organizowanym przez Dom Kultury na Witosa #LOOK! vol. 2. W programie biblioteki znalazł się m.in. kiermasz książek antykwarycznych, literackie gry i zabawy dla dzieci (25 maja, Plac Herberta na Os. Witosa).

III Murckowski Społeczny Festyn Sportowy – w programie Filii nr 26: PomySłowo – warsztaty typograficzne; Wyroluj Potwora – warsztaty plastyczne (25 maja, Rynek, Murcki).

XVI Festyn Rodzinny – udział Filii nr 23 w festynie organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 12. W programie Biblioteki odbyły się m.in. zagadki i literackie zabawy dla dzieci, biblioteczny quest i Tytułomania dla dorosłych (1 czerwca, boisko Szkoły Podstawowej nr 12).

Zdrowo, bezpiecznie, solidarnie. Dzielnicowa Senioriada – udział Filii nr 3 w plenerowej imprezie zorganizowanej dla starszych mieszkańców dzielnicy Załęże. Biblioteka przygotowała stoisko z materiałami promującymi działania instytucji kierowanymi do seniorów, a także konkursy za nagrodami książkowymi (8 czerwca, Plac Kościelny Parafii św. Józefa w Katowicach-Załężu).

Dni Welnowca i Józefowca 2019 – plenerowa impreza dzielnicowa, w której udział wzięła Filia nr 6. W programie Biblioteki znalazły się m.in. kiermasz książek antykwarycznych oraz zagadki i zabawy dla dzieci (8 czerwca, MOSIR Kolejarsz, ul. Alfreda 1).

III Dni Dąbrówki Małej – udział w festynie rodzinnym wzięła Filia nr 20; w swoim programie przygotowała m.in. czytanie na trawie teatryku kamishibai, bajkowe zagadki i niespodzianki dla dzieci (9 czerwca, Plac Kościelny przy parafii św. Antoniego z Padwy, Dąbrówka Mała).

Cała Polska Czyta dzieciom i Murcki też! – piknik plenerowy zorganizowany przez Filię nr 26 we współpracy ze Świetlicą Środowiskową św. Agaty, z okazji Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom. W programie znalazły się m.in. występ taneczny w wykonaniu przedszkolaków, warsztaty literackie, czytanie na trawie (14 czerwca, Filia nr 26, ul. Samsonowicza 27).

VIII Festyn Biblioteczny. Książkowy miszmasz! – plenerowa impreza rodzinna, zorganizowana przez Filię nr 28. W programie imprezy znalazło się m.in. przedstawienie dla dzieci „Czerwony Kapturek” w wykonaniu Agencji Artystycznej Kanon, pokaz bitew i strojów Gołęszyckiej Drużyny Dąb, mała wioska namiotowa wojów, gry i zabawy literackie dla dzieci i dorosłych (30 czerwca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36).

Odpust u św. Anny w Nikiszowcu – coroczna plenerowa impreza w sercu Nikiszowca, w tym roku odbyła się po raz jedenasty. Udział w niej wzięli pracownicy Filii nr 21, którzy prowadzili kiermasz książek antykwarycznych oraz promowali działalność instytucji (28 lipca, rynek w Nikiszowcu).

Idymy na romel! – festyn rodzinny na pożegnanie lata. Impreza organizowana przez Filię nr 16 MBP, Inicjatywę Mieszkańców Osiedli Na Alpach, Wajdy i Modrzewiowa, Miejski Dom Kultury Bogucice-Zawodzie. W programie znalazły się m.in. przemarsz uliczkami osiedla wraz z Orkiestrą Dętą Katowice i Mażoretkami, gry, konkursy z atrakcyjnymi nagrodami przygotowane przez Filię nr 16, WOPR i ścianka wspinaczkowa, grupy artystyczne, teatryk dla dzieci *Bajkowe Skarbki Śląska*, zabawa wraz z animatorami i wodzirejem Estrady Tyskiej (skwer przy Filii nr 16, 14 września).

Planszówki w Spodku - udział pracowników Filii nr 17 w imprezie organizowanej przez Ludiversum - katowicką kawiarnię planszówkową. Biblioteka zaprezentowała ofertę gier planszowych, oferowanych czytelnikom do zabawy na miejscu, a od niedawna, bo od 1 września, również do wypożyczenia do domu. Stoisko Biblioteki oblegane było głównie przez najmłodszych entuzjastów gier (14 września, hala Widowiskowo-Sportowa Spodek).

IV Święto Burowca - impreza plenerowa dla rodzin. W święcie udział wzięli pracownicy Filii nr 19 i 36, w ich programie znalazły się m.in. quizy i zagadki literackie połączone z zabawami plastycznymi, w których prawidłowa odpowiedź nagrodzona była książką (14 września, Skwer Hilarego Krzysztofiaka).

Jarmark na Nikiszu 2019 – pracownice Filii nr 21, mieszczącej się w katowickiej dzielnicy Janów, po raz kolejny przyłączyły się do udziału w przedświątecznym jarmarku na nikiszowieckim rynku. W niedzielę, 8 grudnia 2019 r., bibliotekarki prowadziły kiermasz książek antykwarycznych w atrakcyjnych cenach.

Jarmark świąteczny w Murckach – każdego roku pracownice Filii nr 26 z Murcek biorą udział w świątecznym jarmarku na rynku murckowskim. W tym roku w programie Biblioteki, oprócz wspólnego czytania pod choinką, odbyło się również świąteczne bingo dla dzieci i dorosłych, zajęcia plastyczne, rozgrywki świątecznej wersji gry w kółko i krzyżyk (8 grudnia 2019 r., Rynek w Murckach).

FORMY PROMOCJI W INTERNECIE

Blogi

Pracownicy biblioteki dbają także o nowoczesną i sprawną promocję w Internecie, redagując blogi Filii bibliotecznych nr: 5Mł i 7, 6, 10, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 25, 31, 32, 35, 36, 38. Dostęp do blogów ze strony www.mbp.katowice.pl.

Pracownicy Działu Metodyki, Analiz i Promocji prowadzą blog ogólnobiblioteczny, na którym pojawiają się recenzje książek, statystyki wypożyczeń, ciekawostki z „życia biblioteki” i inne teksty, przybliżające czytelnikom pracę bibliotekarzy.

Adres bloga: <http://mbp.katowice.pl/kronika/blog-mbp>

Fanpage na Facebooku

Dział Metodyki, Analiz i Promocji redaguje ogólnobiblioteczny fanpage oraz otacza wsparciem merytorycznym pracowników prowadzących profile poszczególnych placówek, tj. Filii nr: 3, 6, 10, 11, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 36, 38.

Link do ogólnobibliotecznego profilu:

<https://www.facebook.com/MBPKatowice>

Profil na Instagramie

Na profilu instagramowym Biblioteki, pod adresem: <https://www.instagram.com/mbpwkato/> zamieszczane są zdjęcia zrobione przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, dokumentujące wydarzenia odbywające się w bibliotece oraz związane z zainteresowaniami pracowników w zakresie kultury i literatury. Instagramowy profil prowadzą również pracownicy Filii nr 28: <https://www.instagram.com/filia28mbp.kato/> oraz Filii nr 25: <https://www.instagram.com/biblioteka.katowice.filia25/>

Głównym nośnikiem promocji oraz stałym medium informowania o bieżących działaniach były prasa i Internet – także serwis Biblioteki oraz serwisy i portale, z którymi współpracuje Biblioteka.

Informacja o najważniejszych wydarzeniach organizowanych w Bibliotece jest regularnie, raz w tygodniu, przesyłana do Biura Prasowego Urzędu Miasta Katowice.

Miesięczne kalendarium wydarzeń, wraz z plakatami promującymi, przesyłane jest do instytucji medialnych promujących kulturę oraz wydarzenia odbywające się w Katowicach i na Śląsku.

BEZPOŚREDNIE FORMY PROMOCJI

Lekcje biblioteczne i organizacja wycieczek, jako praktycznej prezentacji sposobów korzystania z Biblioteki, jej agend i zbiorów;

Upowszechnianie adresu oficjalnej strony internetowej Biblioteki www.mbp.katowice.pl oraz informacji tam zamieszczanych;

Informacje o aktualnych wydarzeniach w serwisie Facebook;

Prezentacja nowości książkowych i wydawniczych w serwisie internetowym Biblioteki;

Organizowanie konkursów publikowanych na <https://www.facebook.com/MBPKatowice> w oparciu o nowości wydawnicze lub związanych z rocznicami literackimi oraz działalnością Biblioteki.

Działalność Biblioteki promowana jest również na blogu www.mbp.katowice.pl, gdzie pojawiają się nie tylko recenzje polecanych z księgozbioru tytułów, lecz również informacje o tym co dzieje się w bibliotece, jak wygląda jej działalność „od środka”.

PROMOCJA POPRZEZ FORMY WYDAWNICZE

- biblioteczny *Informator Kulturalny* promujący działalność Biblioteki w środowisku lokalnym. Zawiera informacje na temat nowości książkowych, oferowanych usług oraz organizowanych imprez w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej; ukazuje się raz w miesiącu (w wakacje wyjątkowo podwójny numer lipcowo-sierpniowy);

- plakaty, ulotki, zakładki do książek, zaproszenia powiadamiające i zachęcające do odwiedzania filii MBP w Katowicach oraz informujące o akcjach i imprezach, redagowane przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, wykonywane w Pracowni Plastycznej;

- media lokalne i portale internetowe informujące o wydarzeniach kulturalnych w regionie, zamieszczały informacje o odbywających się w bibliotece imprezach i realizowanych projektach;

- regularnie ukazuje się informacja o działalności Biblioteki w miesięcznikach *Ultramarina*, *Nasze Katowice*, *Moje 1000lecie*, *Piotrowice i okolice* oraz w kwartalniku *Nasza Koszutka*.

- Spółdzielnia Mieszkaniowa Piast co miesiąc eksponuje w blokach na Osiedlu Tysiąclecia plakaty „Biblioteki po sąsiedzku” – promujące wydarzenia organizowane w Filii nr 14 i 25.

WSPÓŁPRACA Z FUNDACJAMI I ORGANIZACJAMI

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach współpracuje z ponad 150 różnymi placówkami oświatowymi, instytucjami kulturalnymi i organizacjami społecznymi; z wieloma firmami i wydawnictwami oraz z władzami miasta.

Każda filia Biblioteki posiada stałą sieć placówek z którymi współdziała, a bibliotekarze starają się ciągle ją poszerzać i uzupełniać w taki sposób, aby każda z grup czytelników – szczególnie najmłodszych i niepełnosprawnych – miała dostęp do literatury i informacji oraz brała czynny udział w organizowanych inicjatywach. Ponadto podjęto współpracę z następującymi fundacjami i organizacjami:

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach w zakresie kampanii społecznych podnoszących świadomość społeczną na temat krwiodawstwa, w ramach której odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży. W siedzibie RCKiK stworzono punkt wymiany książek dla krwiodawców – w każdą środę osoby oddające krew mają możliwość otrzymania w zamian książki, dostarczonej do RCKiK przez Bibliotekę.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Śląski PFRON promuje w Internecie (na stronie internetowej oraz profilu facebookowym) spotkania z cyklu

Nie-Zwykli, odbywające się co miesiąc w Bibliotece. Przedstawiciel PFRONu bierze udział w spotkaniach.

Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk”, Biblioteka pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej – współpracuje z Warsztatem Terapii Zajęciowej „Promyk”, a także organizuje indywidualne zajęcia praktyczne oraz warsztaty umiejętności praktycznych dla grupy osób – podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

Polskie Forum Migracyjne – Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach przystąpiła do projektu Migroteka 2, prowadzonego przez Fundację Polskie Forum Migracyjne (PFM). Migroteka jest to inicjatywa na rzecz promocji wiedzy o migrantach i uchodźcach. W ramach współpracy zawartej z Fundacją, Czytelnicy Biblioteki mają bezpłatny dostęp do księgozbioru poświęconego tematyce uchodźstwa, migracji, międzykulturowości, cudzoziemców oraz mniejszości narodowych. Publikacje w językach polskim i angielskim dostępne są w Filii nr 35 (Obcojęzycznej), mieszczącej się przy ul. Słowackiego 20 w Śródmieściu.

Konwersacje i kursy nauki języków obcych: niemieckiego, angielskiego, fińskiego – w ramach współpracy wolontariackiej w Filii nr 35 Obcojęzycznej odbywały się bezpłatne kursy językowe dla czytelników (zapisy). Prowadzone przez wolontariuszy posiadających dyplomy potwierdzające znajomość języka na poziomie pozwalającym na nauczanie innych, cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród czytelników. Zajęcia odbywały się cyklicznie.

MOPS Program Aktywności Lokalnej Welnowiec-Józefowiec i Dąb – w ramach współpracy pracownicy Filii nr 6 MBP prowadzą cykliczne, comiesięczne spotkania literackie dla uczestników Koła Seniorów Osiedlowych z Klubu Aktywnego Mieszkańca. Spotkania odbywają się w Filii nr 6 oraz w siedzibie PAL.

POLIN Muzeum Historii Żydów Polskich – z okazji 76. rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim, Muzeum POLIN umożliwiło instytucjom publicznym (szkołom, bibliotekom itd.) włączenie się do akcji Żonkile 2019. W ramach akcji Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zorganizowała lekcje biblioteczne, ekspozycje okolicznościowe, a także zajęcia artystyczne, których uczestnicy wykonywali własnoręcznie żonkile – symbol akcji. Udział w wydarzeniach wzięli uczniowie oraz seniorzy.

Więcej o akcji: <https://www.polin.pl/pl/zonkile>

Miejskie Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Katowicach – przez cały październik br. Filie nr 11, 21 oraz 31 (ostatnia we współpracy z Miejskim Przedszkolem nr 19) prowadziły akcję pn. „Pełna miska dla zwierzaka ze schroniska”. Przedmiotem zbiórki była m.in. karma dla psów i kotów, a także artykuły higieniczne oraz zabawki. Czytelnicy biorący udział w zbiórce dary do filii, skąd w listopadzie trafiły one do podopiecznych katowickiego schroniska.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I MEDIAMI

Biblioteka Narodowa – współpraca w ramach ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, obejmująca prowadzenie jednolitej działalności bibliotecznej i informacyjnej dzięki pracy we wspólnym środowisku katalogowym.

Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku - w Filii nr 11 zorganizowano tymczasowy punkt spotkań z Darczyńcami w ramach Ogólnopolskiej Zbiórki Ekspонатów realizowanej pod hasłem „Przyjmijmy Twoją historię”.

Fundacja Cambio – organizacja wydarzeń dla seniorów w Filii nr 32.

Filharmonia Śląska im. Henryka Mikołaja Góreckiego – w ramach współpracy instytucje promują swoje wydarzenia, dystrybuują swoje materiały reklamowe

Silesia on Board – portal internetowy promujący wydarzenia związane z grami planszowymi, mającymi miejsce na Śląsku. Na profilu facebookowym SoB promowane są planszówkowe imprezy w Bibliotece.

Księgarnia Bookiestra – współpraca nawiązana z księgarnią kameralną Bookiestra, z siedzibą w gmachu NOSPR, obejmuje pomoc przy promocji wydarzeń. Dodatkowo, w trakcie spotkań autorskich odbywających się w MBP, pracownicy Bookiestry prowadzą sprzedaż książek autorów.

Śląski Klub Fantastyki – w ramach współpracy organizowane są spotkania autorskie, prelekcje oraz wystawy, prezentowane głównie w Filii nr 30, posiadającej w swoich zbiorach osobny dział z literaturą fantastyczno-naukową.

Granna – w ramach współpracy odbywają się rozgrywki gier planszowych w Filiach prowadzących Kluby Gier Planszowych Granna (Filie nr 19, 20, 23 i 33), do których Granna dostarcza gry i materiały promocyjne.

Wydawnictwo Literatura – w ramach współpracy odbyło się szkolenie dla bibliotekarzy *O wartościach w literaturze*, prowadzone przez redaktor naczelną Wydawnictwa Literatura Wiesławę Jędrzejczyk, oraz premiera książki Kazimierza Szymeczki *Goląbek niepokoju* (13 marca br., Filia nr 16). W ramach współpracy Biblioteka otrzymała od Wydawnictwa dzienniczki dla czytelników *Bookiet książek*, dzięki którym odbędzie się konkurs czytelniczy *Wiosenny Bookiet Książek* (od 1 kwietnia).

URBACT – w grudniu 2018 roku miasto Katowice zostało oficjalnym uczestnikiem sieci transferu dobrych praktyk Playful Paradigm, dofinansowanego przez Komisję Europejską, realizowanego w ramach programu URBACT III. Wraz z kilkoma innymi miastami-partnerami z Litwy, Grecji, Portugalii, Chorwacji, Irlandii, Hiszpanii i Włoch (włoskie Undine jest liderem projektu) Katowice realizują program mający w założeniu integrację społeczną. Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach dołączyła do programu jako jedna z katowickich instytucji publicznych. Projekt realizowany w naszym mieście zakłada użycie gier miejskich jako elastycznej, innowacyjnej drogi dla zrównoważonego oraz zdrowego sposobu kształtowania relacji międzyludzkich, pogłębiania ich oraz efektywnego pokonywania barier – czy to z powodu różnicy wieku, płci czy wykształcenia.

W ramach programu Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zorganizowała wymianę gier „Rzuc planszówkę w obieg!”. Udział w wydarzeniu, które odbyło się 8 czerwca, 14 września i 13 grudnia w Filii nr 17, przy ul. Krzyżowej 1, wzięli miłośnicy gier planszowych, karcianych czy RPGów.

Więcej informacji: <https://mbp.katowice.pl/aktualnosci/778-rzuc-planszowke-w-obieg>

Centrum Edukacji Obywatelskiej - Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach włączyła się do projektu Centrum Edukacji Obywatelskiej *DoMowy* - cyklu warsztatów słowotwórczych. Dzieci biorące udział w warsztatach w Bibliotece, przy użyciu materiałów edukacyjnych dostarczonych przez CEO, bawiły się twórczo polszczyzną, oswajały język, poznawały i tworzyły nowe słowa, a także dzieliły się z innymi uczestnikami zajęć słówkami, które weszły na stałe do ich rodzinnego słownika. Udział w projekcie wzięły wybrane filie MBP, akcja odbyła się we wrześniu.

Instytut Książki – Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach przyłączyła się we wrześniu do ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo wśród najmłodszych dzieci *Mala Książka – Wielki Człowiek*. W ramach akcji, w której udział wzięło 31 naszych filii, oferujących księgozbiór dla dzieci, rozdysponowaliśmy 332 wyprawki czytelnicze. W skład wyprawki wchodzi: książka dla dzieci *Pierwsze czytanki dla...* oraz książka instruktażowa dla rodziców. Z chwilą, gdy rodzic zapisywał dziecko do Biblioteki, młody pełnoprawny czytelnik

otrzymywał również specjalną kartę z miejscem na 10 naklejek – naklejkę otrzymuje się przy każdej wizycie w Bibliotece, podczas której młody czytelnik dokonał wypożyczenia książki. Po otrzymaniu kompletu naklejek (10 szt.) młody czytelnik otrzymuje dyplom.

Górnośląski Związek Madżonga – Łukasz Grzybowski, członek GZM, udziela w Filii nr 35 Obcojęzycznej lekcji gry na poziomie podstawowym w japońskiego madżonga. Spotkania odbywają się dwa razy w miesiącu.

DAROWIZNY I SPONSORING

Darowizny na akcję Ferie z Książką 2019:

Wydawnictwo Esteri:

10 książek – 263,00 zł

Pozostałe darowizny:

-Wydawnictwo PUBLICAT:

17 książek – 453,66 zł

Wydawnictwo ESTERI:

3 książki – 117,00 zł

-Wydawnictwo DRUGANOGA:

2 książki – 69,00 zł

-Wydawnictwo ALBATROS:

1 książka – 30,00 zł

-Wydawnictwo REPLIKA:

4 książki – 134,98 zł

-GW Foksal:

3 książki – 119,97 zł

-Wydawnictwo Nasza Księgarnia:

Zakładki, pocztówki, gadżety reklamowe

-Wydawnictwo Literatura:

5 książek – 129,50 zł

-Wydawnictwo Agora:

3 książki – 128,97 zł

-Wydawnictwo Zwierciadło:

56 książek – 1534,57 zł

-Wydawnictwo Muchomor:

5 książek – 202,90 zł

-Wydawnictwo Czarne:

27 książek – 1198,40 zł

Sponsoring:

Kwiaciarnie: Lawenda, Kroton, Pod Aniołem, Bukietowo oraz Studio florystyczne Pasja – róże na Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich – po 25 szt., razem 125 róż

Darowizny na akcję Lato z Książką 2019:

-Wydawnictwo Zakamarki:

6 książek – 179,40 zł

Zakładki, katalogi reklamowe

-Wydawnictwo DEBIT: 6 książek – 145,50 zł

Zakładki, katalogi reklamowe

-Wydawnictwo Mała Kurka:
7 książek – 299,00 zł
-Wydawnictwo Media Rodzina:
11 książek – 267,70 zł
-Wydawnictwo BIS:
15 książek – 326,70 zł
Plakaty, zakładki, mapy „Afryka Kazika”-
Wydawnictwo Dwie Siostry:
3 książki – 96,00 zł
Zakładki, pocztówki z ilustracjami, plakaty
-Wydawnictwo Polarny Lis:
5 książek – 181,50 zł
-Urząd Miasta Katowice, Wydział Promocji:
10 płyt „Śląskie dzieciom z Aleppo”
15 notatników Katowicka Moderna
25 kompletów kredek
50 odbłasków
50 długopisów
15 toreb materiałowych Katowice
4 kubeczki z logo Katowic

Darowizny od wydawnictw na konferencję szkoleniową dla bibliotekarzy

Literatura/RODZINA/biblioteka:

-Wydawnictwo Mamania:
10 książek – 374,00 zł
-Grupa Wydawnicza Literatura Inspiruje:
19 książek – 524,30 zł
-Wydawnictwo BAJKA:
28 książek – 839,20 zł
-Wydawnictwo DEBIT:
13 książek – 374,30 zł
-Wydawnictwo Media Rodzina:
23 książki – 425,10 zł
Wydawnictwo Nasza Księgarnia:
11 książek – 393,90 zł

7. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

7.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia

Stan zatrudnienia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach na 31.12.2019 r. wynosił 187 osób, co stanowiło 183,375 etatu przeliczeniowego, w tym: 178 osób pełnozatrudnionych oraz 9 osób niepełnozatrudnionych. Z pracujących wyłączono 9 osób, których stosunek pracy uległ zawieszeniu w związku z : urlopem wychowawczym - 6 osób, świadczeniem rehabilitacyjnym - 1 osoba.

Wykonanie na dzień 31.12.2019 r. stanowiło 99,7 % zatrudnienia planowanego.

Miejska Biblioteka Publiczna zatrudnia 10 osób niepełnosprawnych z różnego typu dysfunkcjami, w tym:

- 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 3 osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Struktura zatrudnienia w dniu 31.12.2019 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach przedstawiała się następująco:

- pracownicy merytoryczni: 138 osób tj. 137,875 etatu 75,19 % ogółu pracowników,
- pracownicy administracyjni: 26 osób tj. 23,875 etatu 13,02 % ogółu pracowników,
- pracownicy obsługi: 23 osoby tj. 21,625 etatu 11,79 % ogółu pracowników.

W dniu 31.12.2019 r. wykształcenie kierunkowe (średnie i wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa) posiada 81,1 % ogółu pracowników merytorycznych a 71,0 % pracowników merytorycznych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym z zakresu bibliotekoznawstwa.

Pracownicy administracyjni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	20	76,9
wykształcenie średnie	6	23,1
RAZEM	26	100

Pracownicy merytoryczni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	122	88,4
<i>w tym:</i> wyższe bibliotekarskie	98	71,0
wykształcenie średnie	16	11,6
<i>w tym:</i> średnie bibliotekarskie	14	10,1
RAZEM	138	100

7.2. Średnia płaca brutto w przeliczeniu na etaty (z uwzględnieniem wszystkich składników)

- pracowników merytorycznych - 3.564 zł,
- pracowników administracyjnych - 4.247 zł,
- pracowników obsługi - 2.712 zł.

7.3. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym

W 2019 roku studiowało 4 pracowników Biblioteki

Pracownicy merytoryczni

Studia magisterskie

- informacja naukowa i bibliotekoznawstwo - 1 osoba

studia podyplomowe

- bibliotekoznawstwo – 1 osoba
- studia doktoranckie**
- filologia polska - 1 osoba
 - literaturoznawstwo - 1 osoba

7.4. Udział pracowników w innych formach doskonalenia zawodowego:

Literatura/RODZINA/Biblioteka – konferencja szkoleniowa dla bibliotekarzy (14 listopada 2019 r., Miejski Dom Kultury Koszutka – Filia Dąb, Filia nr 17 MBP, ul. Krzyżowa 1)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach już po raz trzeci zorganizowała bezpłatną konferencję szkoleniową dla bibliotekarzy z woj. śląskiego. W tym roku temat przewodni brzmiał **literatura/RODZINA/Biblioteka**, w związku z czym skoncentrowaliśmy się na literaturze i działaniach kierowanych do dzieci i rodzin. Ideą konferencji było wyposażenie bibliotekarzy w wiedzę i umiejętności, przydatne do efektywnego wykorzystania literatury podczas pracy z dziećmi do lat trzech oraz z szeroko rozumianymi rodzinami.

Naszymi gośćmi były autorytety w dziedzinie literatury dla „najmłodszych” czytelników, m.in. Małgorzata Swędrowska – wykładowczyni uniwersytecka, twórczyni koncepcji czytania wrażliwego; Joanna Krzyżanek – autorka popularnych książek dla dzieci, „mama” Cecylki Knedelek, Lamelii Szczęśliwej czy Kury Adeli; Agnieszka Cienciąła – właścicielka studia kreatywnego Ambientówka, animatorka sztuki i certyfikowana trenerka Familylab Association. Gościliśmy także przedstawicieli wydawnictw, wpisujących się w tematykę konferencji – Marię Gosk zajmującą się sprzedażą w Wydawnictwie Bajka, Joannę Walczak – dyrektor wydawniczą Wydawnictwa Debit, Aleksandrę Ruszkowską – dyrektor ds. promocji Wydawnictwa Mamania, Agnieszkę Brzezińską z Grupy Wydawniczej Literatura Inspiruje. Na konferencję składały się zarówno wykłady, jak i prezentacje wydawnictw oraz warsztaty. Udział w konferencji wzięło 98 osób – pracowników bibliotek publicznych oraz szkolnych.

Fotorelacja z konferencji: <https://mbp.katowice.pl/galeria/904-literatura-rodzina-biblioteka-fotogaleria>

Udział pracowników MBP w Katowicach w szkoleniach i konferencjach

L.p.	Szkolenie/konferencja	Liczba osób	Data	Miejsce
1	Międzynarodowe Targi Reklamy i Druku Rema Days	1	13.02.2019	Warszawa
2	szkolenie ZUS	2	27.02.2019	Chorzów
3	O wartościach w literaturze – spotkanie z redaktor naczelną Wydawnictwa Literatura Wiesławą Jędrzejczykową oraz Kazimierzem Szymeczko	52	13.03.2019	Filia nr 16 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
4	Konferencja dla bibliotekarzy i nauczycieli „Biblioteka	1	23.03.2019	Kędzierzyn-Koźle

	miejszem spotkań na przełomie tradycji i nowoczesności - Młodzi w bibliotece”			
5	Szkolenie ZUS	2	03.04.2019	Chorzów
6	szkolenie biblioteczne BiblioLAB Śląsk 2019	1	11.04.2019	Zabrze
7	Projekt Playful Paradigm w ramach programu URBACT	1	16-18.04.2019	Łódź
8	Prawo Zamówień Publicznych - elektornizacja procesu wymiany informacji	1	25.04.2019	Katowice
9	Sztuka od-czytywania książek dla dzieci – konferencja szkoleniowa prowadzona przez Wydawnictwo Zakamarki	31	08.05.2019	Filia nr 14 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
10	Prawo Pracy w praktyce w I połowie 2019 r.	1	13.05.2019	Katowice
11	Questy – szkolenie dla bibliotekarzy, prowadzone przez Fundację Mapa Pasji	26	14.05.2019	Filia nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
12	Warszawskie Targi Książki	5	23-25.05.2019	Warszawa
13	Szkolenie z zakresu obsługi Legimi – wirtualnej wypożyczalni e-booków	78	29.05.2019	Filia nr 16 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
14	Akademia Kreatywnego Czytania – szkolenie dla bibliotekarzy	3	30.05.2019	Biblioteka Śląska
15	Biblioteka Publiczna	1	11.06.2019	Bobrowniki
16	Wychowanie do wartości - współczesna polska literatura dla dzieci i młodzieży	5	12.06.2019	Biblioteka Śląska
17	Co knują wydawcy	30	16.09.2019	Filia nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
18	Szkolenie dla moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki. Wariatka, która czyta – prelekcja Marty Fox	1	23.09.2019	Biblioteka Śląska
19	Sygnity Buisness Solutions SA	1	25.09.2019	Zabrze
20	Elżbieta Zubrzycka, Przywracanie dzieciom wartości i godności	22	27.09.2019	Filia nr 32 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach
21	XXVII Międzynarodowa Konferencja Naukowa CZŁOWIEK – MEDIA – EDUKACJA	1	28.09.2019	Dąbrowa Górnicza
22	Festiwal Komiksu i Gier	1	28.09.2019	Łódź

23	Wrocławskie Targi Plakatu i ilustracji	2	12.10.2019	Wrocław
24	Giełda Projektów	1	21-23.10.2019	Kielce
25	Program grantowy Unii Europejskiej "Europa dla obywateli"	1	23.10.2019	Regionalna Izba Gospodarcza, ul. Opolska 15, Katowice
26	Targi Książki	4	24-25.10.2019	Kraków
27	Konferencja nauk. Człowiek bez Przyrody, Przyroda bez Człowieka	1	26.10.2019	Chorzów
28	Szkolenie zawodowe, ustawa o dostępności cyfrowej. Nowe wymogi dla BIP	1	07.11.2019	Katowice
29	Pozyskiwanie środków finansowych na działania kulturalne	1	07.11.2019	Katowice
30	Konferencja literatura/RODZINA/Biblioteka	52	14.11.2019	Katowice
31	Śląskie Targi Książki	21	6-8.12.2019	Katowice
32	Barbara Gawryluk	15	10.12.2019	Katowice

8. Finansowanie

8.1. Wielkość budżetu Biblioteki na działalność bieżącą w 2019 r., ogółem 13.889.477 zł.

8.2. Koszty utrzymania, ogółem 1.927.700 zł

(opał, gaz, energia elektryczna, energia cieplna, woda, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe).

8.3. Dochody własne, ogółem 186.635 zł

(kary pobierane od czytelników, wynajem pomieszczeń, usługi kserograficzne, darowizny pieniężne, odsetki bankowe).

8.4. Darowizny rzeczowe – 202.475 zł (książki do księgozbioru, meble, sprzęt AGD.)

8.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem 1.377.709,66 zł,

w tym:

8.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 253.280 zł

w tym:

- Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych” w ramach Programu Wieloletniego – „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 – Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych ze środków MKiDN– **172.000 zł**,
- „Mądre zwierzę” – zadanie dofinansowane w ramach Programu Partnerstwo dla książki ze środków MKiDN pochodzących Funduszu Promocji Kultury – **21.280 zł**,
- „Niedorośli/Dorośli” – zadanie dofinansowane w ramach Programu Partnerstwo dla książki ze środków MKiDN pochodzących Funduszu Promocji Kultury – **30.000 zł**,

– „U źródeł... wyposażenie biblioteki dziecięcej pod głogami” – zadanie dofinansowane w ramach Programu Infrastruktura kultury ze środków MKiDN pochodzących Funduszu Promocji Kultury – **30.000 zł**,

8.5.2. Z innych źródeł

- Narodowe Centrum Kultury

– **4.487 zł** dofinansowanie zadania pn.: „Letnia Szkoła czytania Poezji” w ramach Programu Kultura ze środków Narodowego Centrum Kultury,

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

– **39.887 zł** – Centrum Społecznościowe Nasze Załęże – I etap, projekt współfinansowany ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

– **18.955 zł** - Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego – I etap, projekt współfinansowany ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

- Rada Jednostki Pomocniczej nr 18 os. Witosa

– **1.800 zł**, Zakup nowości książkowych dla Filii nr 12 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach. Dotacja celowa na realizację zadania wskazanego przez Radę Jednostki Pomocniczej nr 18 os. Witosa

- Inicjatywa lokalna

Dotacja celowa na realizację zadania wskazanego **Urząd Miasta Katowice**

– wysokość środków **7.000 zł**,

– tytuł projektu: Współczesność i historia, czyli kultura na Dąbrówce Małej

8.5.3. Budżet partycypacyjny (obywatelski) -1.017.300,66 zł

- przeznaczenie:

- **działalność bieżąca - 588.155,41 zł:**

zakup książek, audiobooków oraz czasopism dla wskazanych filii **295.155 zł**,

zakup sprzętu komputerowego, odnowienie i wyposażenie wskazanych filii – **258.000,41 zł**,

- **działalność kulturalno-oświatowa w wybranych filiach – 35.000 zł**,

- **działalność inwestycyjna – 429.145,25 zł**, w tym:

zakup sprzętu medialnego dla wybranych filii – **31.849,55 zł**,

zadanie „Biblioteka na miarę XXI wieku – nowe miejsca, nowe możliwości – opracowanie dokumentacji projektowej i adaptacja pomieszczeń w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Goetla 2 na działalność biblioteczną Filii nr 26 MBP” – **397.295,70 zł**.